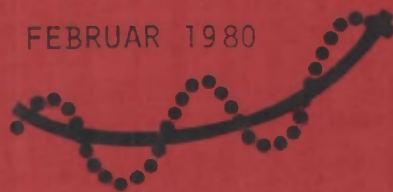

KONJUNKTUR TENDENSENE

FEBRUAR 1980

STATISTISK SENTRALBYRÅ Dronningensgate 16. Postboks 8131 Dep. Oslo 1. Tlf. (02) 4138 20

INNHold

Konjunkturtendensene i utlandet

- Sammenfatning
- Storbritannia
- Vest-Tyskland
- Frankrike
- Italia
- Sverige
- Sambandsstatene
- Japan
- Tabellvedlegg
- Diagramvedlegg

Konjunkturtendensene i Norge

- Sammenfatning
- Industriproduksjon
- Arbeidsmarked
- Ordreutvikling
- Konsumetterspørse
- Prisutvikling
- Utenriksøkonomi
- Tabellvedlegg
- Diagramvedlegg

KONJUNKTURTENDENSENE I FEBRUAR 1980

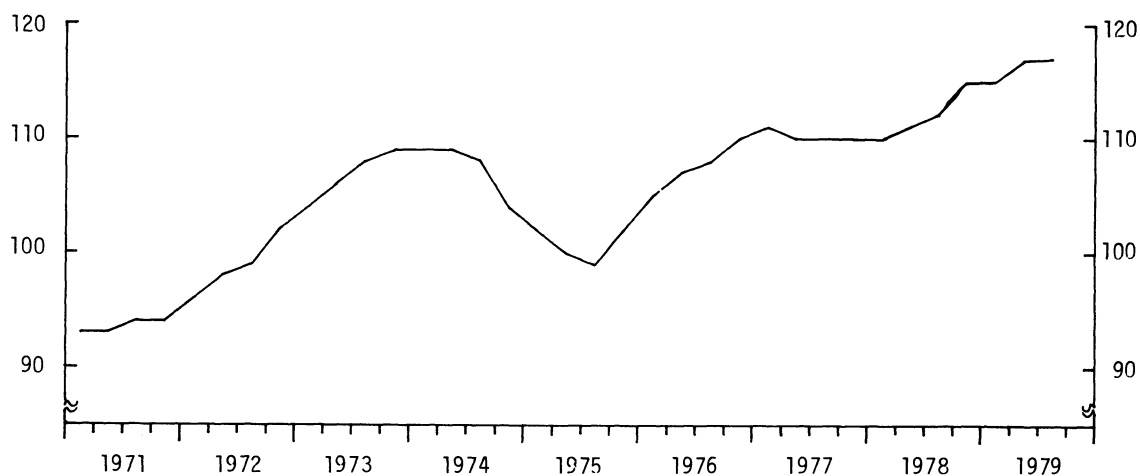
I V e s t - E u r o p a er veksten i samlet produksjon og etterspørsel forholdsvis svak, og veksttakten er avtagende. Konsumetterspørselen øker relativt lite i Vest-Tyskland, Italia og Frankrike og endrer seg ikke nevneverdig i Storbritannia. I flere av de store landene føres en stram finans- og kredittpolitikk for å bremse prisstigningen, og også veksten i den offentlige etterspørsel er trolig avtagende. Volumet av den private investeringsetterspørselen, i første rekke etter maskiner og utstyr, øker noe i Vest-Tyskland og Italia, men viser fremdeles svikt i Storbritannia og Frankrike. I de fleste større landene er industriproduksjonen fortsatt i stigning, men oppgangen ser ut til å svekkes etter hvert. I Storbritannia peker den sesongkorrigerte industriproduksjonsindeksen nå nedover. - Etter OECD's prognose fra desember i fjor vil bruttonasjonalproduktet for hele Vest-Europa sett under ett øke med bare 1½ prosent fra 1979 til 1980, mot 3 prosent året før. Prisstigningen er svært høy; konsumprisindeksen for de fire største landene var i desember i fjor i gjennomsnitt 12,8 prosent høyere enn ett år tidligere. Tallet på arbeidsløse er fremdeles høyt.

I S a m b a n d s s t a t e n e er produksjon og etterspørsel nå trolig i svak nedgang. Spareraten er den laveste som er registrert i etterkrigstiden, og veksten i konsumetterspørselen har trolig ebbet ut. Volumet av boliginvesteringene er i sterk nedgang. Den øvrige private investerings- etterspørselen øker svakt regnet i verdi. Både prisstigningen og arbeidsløsheten er høy og tiltagende. I januar la president Carter fram et "nullvekstbudsjett" for finansåret 1981.

I J a p a n fortsetter oppgangen i samlet produksjon og etterspørsel, men veksten i innenlandsetterspørselen er avtagende. Dette gjelder særlig investeringsetterspørselen, men trolig i noen grad også konsumetterspørselen. Industriproduksjonen viste imidlertid fortsatt forholdsvis god vekst mot slutten av 1979. Prisstigningen målt både med konsumprisindeksen og produksjonsprisindeksen er nå tiltagende. Tallet på arbeidsløse er svakt økende.

INDUSTRIPRODUKSJONEN I VEST-EUROPA

Sesongkorrigert. 1975 = 100

I S t o r b r i t a n n i a viser investeringsetterspørselen fortsatt svikt, og konsumetterspørselen endrer seg lite. Utenlandsetterspørselen gir visse vekstimpulser, men industriens konkurransevne er svekket både som følge av valutakursutviklingen og sterk innenlandsk kostnadsstigning. Industriproduksjonen ser nå ut til å peke nedover, og regjeringen venter at volumet av bruttonasjonalproduktet vil gå ned med 2 prosent fra 1979 til 1980. Takten i prisstigningen er fortsatt høy, men ikke lenger i oppgang. Arbeidsløsheten er stor og endrer seg lite.

Industriproduksjonen holdt seg på et forholdsvis stabilt nivå i 1978. Etter streikene vinteren 1979 steg industriproduksjonen betydelig utover våren og forsommeren, men gikk kraftig ned om høsten. Mot slutten av fjoråret økte den sesongkorrigerede produksjonsindeksen igjen noe. Utviklingen i indeksen for den samlede industriproduksjon i siste halvår i fjor gjenspeiler i stor grad sterke svingninger i delindeksen for investeringsvareproduksjonen. Som følge av konflikter i verkstedindustrien høsten 1979 gikk denne delindeksen kraftig ned, men tok seg siden opp igjen. Både indeksen for produksjon av konsumvarer og halvfabrikata gikk ned mot slutten av fjoråret og den underliggende konjunkturelle tendens peker nå trolig mot svak nedgang for samlet industriproduksjon.

Tallet på arbeidsløse endret seg lite i 1979 når en ser bort fra sesongvariasjoner og tilfeldige svingninger. I januar i år var det 1½ millioner arbeidsløse, og arbeidsløshetsprosenten var 5,5.

Volumet av nye ordrer til investeringsvareindustrien fra innenlandske kunder svingte kraftig gjennom de tre første kvartalene av 1979, men den underliggende tendensen endret seg lite. Etter regjeringens beregninger gikk volumet av private og offentlige investeringer i fast realkapital ned med henholdsvis 2 prosent og 4½ prosent fra 1978 til 1979. Prognosen for inneværende år viser en tilsvarende nedgang i de samme investeringskomponentene fra 1979.

Volumet av det private konsumet gikk ned med 4 prosent fra 2. til 3. kvartal i fjor, men steg igjen med 1,7 prosent i årets siste kvartal. Nedgangen i 3. kvartal må ses i sammenheng med den kraftige kjøpebølgen før satsene for merverdiavgiften ble hevet 1. juli. Alt i alt gikk konsumet opp med 4 prosent fra 1978 til 1979. Konsumetterspørselen endrer seg nå trolig lite, og regjeringen regner med en vekst i det private konsumet på bare ½ prosent fra 1979 til 1980.

Prisstigningen skjøt fart utpå vårparten i fjor, og i det halve året fra april til oktober økte stigningstakten fra 10 prosent til vel 17 prosent årlig rate. Anslagsvis 4 prosentpoeng av økningen skyldtes høyere merverdiavgifter f.o.m. 1. juli. Stigningstakten sluttet å øke i løpet av de siste månedene av 1979. I november var timelønnen i industri vel 16 prosent høyere enn ett år tidligere.

Volumet av vareeksporten var i oppgang gjennom 1979 når en ser bort fra den midlertidige svikten som følge av streiker i begynnelsen av året. For året under ett var eksporten 3 prosent høyere enn i 1978, og ved utgangen av 1979 var vareeksporten fortsatt i moderat vekst. Volumet av vareimporten steg til dels sterkt i første halvdel av 1979, men den sesongkorrigerede kurven flatet noe ut mot slutten av året. For året under ett var vareimporten 9 3/4 prosent høyere enn året før. Etter regjeringens prognose vil samlet vare- og tjenesteeksport holde seg på samme nivå i 1980 som i 1979, mens vare- og tjenesteimporten vil gå ned med 2½ prosent. - Driftsregnskapet viste et underskott på 2,4 milliarder pund i 1979 mot et overskott på 0,7 milliarder pund året før. Forverringen i utenriksregnskapet skyldes i første rekke oppsvinget i vareimporten og økte finansielle utbetalinger i form av overskott og renter på investeringene i Nordsjøen.

I V e s t - T y s k l a n d gir både utenlandsetterspørselen og innenlandsetterspørselen vekstimpulser, men veksttakten har avtatt. Industriproduksjonen er bare i moderat oppgang og veksten er trolig avtagende. Prisstigningen tiltar, men er fortsatt lav. Tallet på arbeidsløse er synkende. Etter regjeringens seneste prognoser vil bruttonasjonalproduktet øke med 2,5 prosent fra 1979 til 1980.

Industriproduksjonen steg betydelig gjennom 1978 og første halvår av 1979, men viste tendens til svakere veksttakt mot slutten av fjoråret. Avdempingen hang i første rekke sammen med stagnasjon i investeringsvareproduksjonen og senere også i konsumvareproduksjonen, mens veksten i produksjonen av halvfabrikata og råvarer vedvarte. Volumet av nye ordrer til industrien steg kraftig i siste halvdel av 1978 og første halvdel av 1979, men stagnerte utover i siste halvdel av 1979.

Tallet på arbeidsløse har vært synkende siden sommeren 1977. I desember i fjor var det registrert vel 800 000 arbeidsløse, nær 130 000 færre enn ett år tidligere. Arbeidsløshetsprosenten gikk i samme periode ned fra 4,4 til 3,8. Tallet på ledige plasser gikk noe opp gjennom 1979 og var ved utgangen av året 330 000.

Investeringssetterspørselen var bare i svak vekst eller stagnasjon i siste halvdel av 1979, etter til dels kraftig oppgang gjennom 1978 og første halvår i fjor. Veksten i volumet av bruttoinvesteringene tiltok gjennom 1979 og var 13 1/4 prosent sesongkorrigert årlig rate fra 1. til 2. halvår 1979. Etter OECD's prognoser fra desember i fjor vil veksten avta betydelig i første halvdel av 1980.

Veksttakten i volumet av det private konsumet tiltok kraftig rundt årsskiftet 1978/79 og var 7,3 prosent sesongkorrigert årlig rate fra 4. kvartal 1978 til 1. kvartal 1979. Den sterke økningen i konsumet må bl.a. ses på bakgrunn av regjeringens stimuleringspakke fra sommeren 1978. Veksttakten avtok utover i 1979. For året under ett ble det private konsumet 3½ prosent høyere enn i 1978. Detaljomsetningsvolumet stagnerte utover høsten i fjor og konsumetterspørselen er nå trolig bare i svak oppgang. Etter OECD's desemberprognoser vil volumet av det private konsumet i inneværende halvår bare ligge 1 1/4 prosent høyere enn i siste halvår i fjor, regnet som sesongkorrigert årlig rate.

Prisstigningen passerte et bunnpunkt høsten 1978, med en årlig rate på bare 2 prosent. Siden har prisstigningen tiltatt, og i desember i fjor var konsumprisindeksen 5,4 prosent høyere enn ett år tidligere. Stigningen i engrosprisene var i samme periode bortimot det dobbelte (10,2 prosent). Timefortjenesten i industrien steg med en årlig rate på 4,7 prosent fram til november i fjor mot 5,7 prosent året før.

Veksten i volumet av vareeksporten tiltok noe gjennom første halvdel av 1979. Fra 2. halvår 1978 til 1. halvår 1979 økte eksportvolumet med 8,4 prosent (sesongkorrigert årlig rate). Volumveksten i vareimporten var noe sterkere (10,5 prosent). Sterkere volumvekst i import enn eksport fra 1978 til 1979, sammen med forverring i bytteforholdet og større underskott på tjenestebalansen, førte til betydelig forverring i driftsregnskapet i 1979. For første gang siden 1966 viste driftsregnskapet et underskott i 1979, anslått til vel 1 milliarder dollar av OECD i desember 1979. Ved utgangen av fjoråret før var veksttakten i eksport- og importvolumet neppe nevneverdig svekket, men OECD regnet i desember med avtagende vekst fra siste halvdel av 1979 til første halvdel av 1980.

I F r a n k r i k e gir utenlandsetterspørselen fortsatt vekstimpulser; veksten i volumet av vareeksporten har vært betydelig, men er nå trolig avtagende. Vekstimpulsene fra innenlandsetterspørselen er svakere - med fortsatt svikt i den private investeringssetterspørselen - og viser tegn til å avta ytterligere. Industriproduksjonen er ikke lenger i klar oppgang. Prisstigningen er derimot økende. Tallet på arbeidsløse gikk noe ned mot slutten av fjoråret.

Industriproduksjonen var stort sett i forholdsvis sterk oppgang gjennom 1978 og storparten av 1979, men den underliggende tendensen viste avdempet veksttakt mot slutten av året. Konsumvareproduksjonen var da i stagnasjon eller svak nedgang. Investeringsvareproduksjonen viste sterke tilfeldige svingninger i 1979, og den underliggende tendensen var uklar.

Tallet på arbeidsløse var stigende gjennom hele 1978 og første halvdel av 1979. Utpå sommeren i fjor tok arbeidsløsheten til å avta noe, men tallet på arbeidsløse var fortsatt høyt ved slutten av året, 1,4 millioner i desember eller 135 000 flere enn ett år tidligere. Arbeidsløshetsprosenten var i desember i fjor 6,4.

Volumet av de samlede bruttoinvesteringer i fast realkapital tiltok svakt i 1979 og var for året under ett 1 3/4 prosent høyere enn året før. Det var i første rekke offentlige investeringer som bidrog til veksten. Private investeringer utenom boliger gikk også noe opp, men boliginvesteringene (private og offentlige) gikk ned. OECD regnet i sin desemberrapport i fjor med bare ubetydelig volumvekst i de private investeringer gjennom 1980 og en vekst på 4-5 prosent i de offentlige investeringer.

Volumet av det private konsumet gikk opp med 3 prosent fra 1978 til 1979. Veksten gjennom 1979 var noe avtagende. OECD ventet i desember at veksten i det private konsum vil bli ytterligere svekket i første halvdel av 1980. Detaljomsetningsvolumet i de store magasinene var synkende gjennom 1979.

Høsten 1978 tok takten i prisstigningen til å øke etter å ha holdt seg relativt stabil på 9-10 prosent årlig rate i tre år. Prisstigningen ble stadig sterkere utover i 1979 og ved årets utgang var konsumprisindeksen hele 12 prosent høyere enn ett år tidligere.

Volumet av vareeksporten økte betydelig gjennom 1979, men veksttakten var avtagende mot slutten av året. Fra 1. til 2. halvår 1979 økte volumet av vareeksporten med 8 prosent sesongkorrigert årlig rate etter OECD's anslag. Også importvolumet viste sterk stigning gjennom storparten av 1979, men utover høsten ble veksttakten klart avdempet. Importvolumet steg med 6½ prosent sesongkorrigert årlig rate fra 1. til 2. halvår 1979. Varebalansen viste stort sett stigende underskott gjennom 1979.

Også i Italia er veksten i både utenlands- og innenlandsetterspørselen blitt noe mer avdempet gjennom 1979, men begge etterspørselskomponentene gir fortsatt vekstimpulser. Industriproduksjonen er i oppgang. Prisstigningen er svært sterk og tallet på arbeidsløse fortsatt høyt. OECD regnet i sin halvårsoversikt i desember med en vekst i bruttonasjonalproduktet på 2 prosent fra 1979 til 1980.

Industriproduksjonen gikk sterkt ned utover våren og forsommeren 1979, i første rekke som følge av streiker i forbindelse med fornyelser av lønnsavtaler, men utover høsten tok produksjonen seg kraftig opp igjen. Den sesongkorrigerte industriproduksjonsindeksen lå i november 6,8 prosent høyere enn ett år tidligere og var da på det høyeste nivå siden begynnelsen av 1975. Den underliggende konjunkturbestemte tendensen er trolig i moderat oppgang.

Tallet på arbeidsløse er fortsatt høyt. Etter en kvartalsvis utvalgsundersøkelse var det i oktober 1979 1,7 millioner arbeidsløse. Det tilsvarer 7,6 prosent av arbeidsstyrken.

Volumet av bruttoinvesteringene i fast realkapital økte med knapt 4 prosent fra 1978 til 1979, men veksten var avtagende gjennom 1979. OECD regner med at veksten vil avta også i 1980. Det er i første rekke private investeringer i maskiner og utstyr som bidrar til veksten i de samlede investeringene.

Også veksten i det private konsumet var avtagende gjennom 1979. For året under ett var konsumet 4 prosent høyere enn i 1978. OECD regner med en noe svakere veksttakt gjennom 1980, med en vekst på 2 prosent fra 1979 til 1980.

Prisstigningen tiltok gjennom hele 1979 og var ved utgangen av året rekordhøy. Konsumprisindeksen var i desember 19,8 prosent høyere enn ett år tidligere. Fra 3. til 4. kvartal var stignings-takten hele 25,2 prosent årlig rate. Gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien tiltok også sterkt i 1979, men stigningstakten var noe mer avdempet mot slutten av året. Timefortjenesten var da vel 20 prosent høyere enn ett år tidligere.

Den sesongkorrigerte verdien av vareimporten og -eksporten svingte sterkt i 1979, med en underliggende tendens til sterkere stigning for vareimporten enn for vareeksporten. Bytteforholdet endret seg ikke nevneverdig; både eksport- og importprisene gikk opp med vel 17 prosent fra 1978 til 1979 etter OECD's beregninger. Volumet av vareimporten lå for 1979 under ett prosent høyere enn året før, mens volumet av vareeksporten steg med 7,5 prosent. OECD venter en volumvekst på 3-4 prosent i både eksport og import fra 1979 til 1980.

I Sverige er samlet produksjon og etterspørsel i forholdsvis sterk vekst, men vekst-takten er trolig noe avtagende. Økonomidepartementet i samarbeid med Konjunkturinstituttet regnet i januar i år med en vekst i bruttonasjonalproduktet på 3,6 prosent fra 1979 til 1980, mot 4,1 prosent fra 1978 til 1979. Storparten av etterspørselsstimulansen kommer fra innenlandsetterspørselen. Utenlandsetterspørselen er riktignok i oppgang, men importen øker også raskt slik at vare- og tjenestebalansen virket kontraktivt fra 1978 til 1979. Fra 1979 til 1980 vil den etter Økonomidepartementets beregninger bare gi ubetydelige vekstimpulser. Prisstigningen nærmer seg nå tosisfrede tall, men arbeidsløsheten er lav.

Industriproduksjonen steg kraftig fra sommeren 1978 og et år framover, men kurven for den sesongkorrigerte indeksen for industriproduksjonen flatet noe ut mot slutten av fjoråret. I januar i år regnet Konjunkturinstitutet med en økning i industriproduksjonen på 6 prosent fra 1978 til 1979. Det er 5 prosentpoeng mer enn veksten fra 1977 til 1978, men bare vel 1 prosentpoeng mer enn ventet vekst fra i fjor til i år.

Tallet på arbeidsløse gikk betydelig ned gjennom 1979 og var i desember 74 000. Arbeidsløshetsprosenten var da 1,7.

Volumet av bruttoinvesteringene i fast realkapital økte med 6,6 prosent fra 1978 til 1979 etter økonomidepartementets anslag, mot en nedgang på 6,2 prosent året før. Næringslivets investeringer tok seg sterkt opp fra 1978 til 1979 (9,8 prosent). Offentlige investeringer gikk opp med 5,8 prosent, mens boliginvesteringene bare økte med 1,5 prosent, dels som følge av mangel på arbeidskraft i bygge- og anleggssektoren. Økonomidepartementet regner med at volumet av bruttoinvesteringene i fast realkapital vil øke med 4,7 prosent fra 1979 til 1980. Industriinvesteringene vil etter beregningene øke med hele 10 prosent.

På tross av økning i stigningstakten for de private disponible realinntektene økte volumet av det private konsumet med bare 1,5 prosent årlig rate i 2. halvår 1979, mot 3,2 prosent i 1. halvår. Den private sparingen gikk følgelig opp. Konjunkturinstitutet venter en volumvekst i det private konsumet på 1,5 prosent fra 1979 til 1980.

Prisstigningen tiltok gjennom 1979 fra 5,9 prosent i januar til 9,8 prosent i desember, regnet som endring i konsumprisindeksen fra samme måned ett år tidligere. Høyere oljepriser og skatter på energi var de viktigste årsakene til veksten i prisstigningstakten. - Gjennomsnittlig timelønn i industri og bergverk var i oktober i fjor 7,1 prosent høyere enn året før.

Volumet av vareeksporten steg jamnt og kraftig gjennom 1979 og var for året under ett 7 prosent høyere enn året før. Økonomidepartementet venter en vekst i samlet vare- og tjenesteeksport på 4 prosent fra 1979 til 1980. Volumet av vareimporten steg svært kraftig gjennom hele 1978 og 1979 og var i 1979 13,5 prosent høyere enn året før etter økonomidepartementets beregninger. Bytteforholdet for råvarer og bearbejdede varer forbedret seg gjennom 1979, men som følge av oljeprisstigningen ble bytteforholdet for hele varebalansen forverret med 2,5 prosent fra 1978 til 1979. Sterkere vekst i import enn eksport og forverring i bytteforholdet førte til en forverring i driftsbalansen fra 1978 til 1979 på 10 milliarder svenske kroner. Foreløpige beregninger viser et underskott på driftsregnskapet for 1979 på 8,6 milliarder svenske kroner og økonomidepartementet har regnet med at underskottet vil øke til 12,2 milliarder i 1980.

I S a m b a n d s s t a t e n e er konsumerterterspørselen i svak oppgang eller endrer seg lite og investeringsetterspørselen avtar trolig svakt, mens utenlandsetterspørselen er i god vekst. Fra 3. til 4. kvartal i fjor økte bruttonasjonalproduktet, men i sine seneste prognoser regner regjeringen med nedgang i den samlede vare- og tjenesteproduksjonen fra 1979 til 1980. Både prisstigningen og arbeidsløsheten er høy og tiltagende. Regjeringen la i januar fram et "nullvekstbudsjett" for finansåret 1981.

Volumet av bruttonasjonalproduktet passerte et bunnpunkt sommeren 1975 og steg de neste 3 1/2 årene med gjennomsnittlig 5,3 prosent pr. år. Veksten avtok utover i 1979 og fra 3. til 4. kvartal var veksten bare 1,4 prosent sesongkorrigert årlig rate. Regjeringen venter en nedgang i bruttonasjonalproduktet på 1 prosent fra 1979 til 1980.

Industriproduksjonen var i jamn og kraftig vekst gjennom 1977 og 1978. Rundt halvårsskiftet 1978/79 flatet kurven for den sesongkorrigerte industriproduksjonsindeksen ut og industriproduksjonen endret seg senere lite gjennom 1979. Produksjonen av konsumvarer var i nedgang gjennom 1979, og produksjonen av råvarer og halvfabrikata endret seg lite, mens investeringsvareproduksjonen var i oppgang. Verdien av nye ordrer til industrien steg jamnt og sterkt gjennom 1978, men utover i 1979 avtok veksttakten.

Også tallet på sivilt sysselsatte var i stabil vekst gjennom 1977 og 1978, men veksttakten var noe avtagende gjennom 1979. Fra januar 1979 til januar 1980 økte sysselsettingen med 2,4 prosent.

Tallet på arbeidsløse gikk ned gjennom 1977 og 1978. Samtidig med avdempingen i sysselsettingsveksten steg arbeidsløsheten igjen i siste halvår i fjor. I januar 1980 var det 6,4 millioner arbeidsløse, vel 520 000 flere enn i samme måned året før. Arbeidsløshetsprosenten var 6,2 i januar i år.

Volumet av private bruttoinvesteringer i fast realkapital passerte et bunnpunkt sommeren 1975 og økte kraftig de neste tre årene. Utover sensommeren 1978 avtok veksttakten og gjennom 1979 endret investeringene seg forholdsvis lite. Avdempingen i investeringene i 1979 skyldtes i første rekke nedgang i boliginvesteringene, mens de øvrige investeringene fortsatt økte i 1979, men i et mer moderat tempo enn de tre foregående årene. Verdien av nye ordrer til investeringsvareindustrien endret seg gjennomgående lite gjennom 1979 etter tre år med vekst. Investeringssetterspørselen endrer seg nå trolig lite eller er i moderat nedgang.

Volumet av det private konsumet økte gjennom alle kvartalene i 1979 unntatt fra 1. til 2. kvartal og var for året under ett 2,6 prosent høyere enn i 1978. De private realdisponible inntektene har ikke endret seg nevneverdig siden 1. kvartal i fjor, og spareraten gikk i 1979 ned til det laveste nivå siden siste verdenskrig. Økningen i konsumet i 1979 kan være et resultat av konsumentenes ønske om å komme prisstigningen i forkjøpet. I tilfellet vil trolig volumet av det private konsumet bli redusert i første halvdel av 1980 og spareraten bevege seg opp og nærmere gjennomsnittet for etterkrigstiden.

Prisstigningen tok til å bli sterkere fra 1. kvartal 1978. Stigningstakten for konsumprisindeksen var da 6,6 prosent årlig rate og økte senere jamnt gjennom 1978 og hele 1979. I desember i fjor var konsumprisindeksen 13,3 prosent høyere enn ett år tidligere. - Veksten i gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien endret seg lite i første halvdel av 1979, men gikk betraktelig ned utover i andre halvår. I januar i år var timelønnen i industri 7,0 prosent høyere enn i samme måned året før.

Volumet av vare- og tjenesteeksporten tok til å stige sterkere ved årsskiftet 1977/78 og har senere vært i god vekst. Fra første til annet halvår 1979 økte volumet av vare- og tjenesteeksporten med 11,6 prosent sesongkorrigert årlig rate. Volumet av vare- og tjenesteimporten økte med 10,7 prosent fra 1977 til 1978. Veksten var noe mer avdempet i 1979, og fra første til annet halvår gikk importen opp med 2,4 prosent regnet som årlig rate og sesongkorrigert. Bytteforholdet forverret seg gjennom 1979, og fra 2. til 3. kvartal gikk import- og eksportprisene opp med henholdsvis 35,0 og 17,4 prosent, sesongkorrigert årlig rate. Underskottet på driftsregnskapet økte noe fra første til annet halvår 1979, men for året under ett blir underskottet betydelig lavere enn året før, 2,6 milliarder dollar mot 13,9 milliarder dollar i 1978, etter OECD's beregninger.

President Carter's forslag til budsjett for finansåret 1981 (1. oktober 1980 til 30. september 1981) er gjort opp med totale offentlige utgifter på 615,8 milliarder dollar, vel 9 prosent mer enn utgiftene inneværende år. I faste priser tilsvarer dette trolig ingen endring fra i år. "Nullvekstbudsjettet" tar sikte på å bekjempe inflasjonen. Forsøket fra i fjor med å kutte ned sosiale utgifter er forlatt, og disse utgiftene vil etter budsjettforslaget stige i takt med prisene.

I J a p a n er samlet produksjon og etterspørsel fortsatt i sterk vekst, men veksttakten er trolig noe avtagende. Utenlandsetterspørselen er i svak oppgang, mens innenlandsetterspørselen tiltar mer moderat enn tidligere. Veksten i industriproduksjonen er også noe mer avdempet. Prisstigningen øker. Tallet på arbeidsløse endrer seg lite.

Industriproduksjonen var i jamm vekst gjennom 1978 og økte med 6 prosent fra 1977 til 1978. Veksten tiltok noe i 1979, og den sesongkorrigerte indeksen for industriproduksjonen gikk fra 2. til 3. kvartal opp med 10 prosent årlig rate. Mot slutten av fjoråret var det tendenser til avdemping i veksttakten, i første rekke i produksjonen av varige konsumgoder og til dels i produksjonen av investeringsvarer, mens veksten i produksjon av halvfabrikata og ikke-varige konsumgoder endret seg lite.

Tallet på arbeidsløse gikk kraftig ned rundt årsskiftet 1978/79 og svingte til dels kraftig i 1979. Trass i at den underliggende tendensen i den sesongkorrigerte kurven for tallet på arbeidsløse viser svak oppgang i arbeidsløsheten gjennom 1979, var tallet gjennomgående noe lavere enn året før. Etter en utvalgsundersøkelse i november i fjor var det registrert 1,22 millioner arbeidsløse eller 2,2 prosent av arbeidsstokken.

Volumet av de private bruttoinvesteringene i fast realkapital var i kraftig oppgang gjennom første halvdel av 1979 enda boliginvesteringene stagnerte. Investeringene i maskiner og utstyr m.v.

gikk opp med hele 22,7 prosent sesongkorrigert årlig rate fra 2. halvår 1978 til 1. halvår 1979. I resten av 1979 tiltok boliginvesteringene noe, mens veksttakten i de øvrige private investeringene gikk ned. De offentlige bruttoinvesteringer i fast realkapital økte bare svakt fra 1978 til 1979 sett i forhold til den kraftige oppgangen året før. De samlede investeringene i fast realkapital er nå trolig bare i moderat oppgang. Verdien av nye ordrer fra innenlandske kunder til investeringsvareindustrien svingte betydelig gjennom 1979 med en underliggende tendens til svak vekst.

Detaljomssetningsvolumet (sesongkorrigert) gikk kraftig opp gjennom 1978 og nådde et høydepunkt sensommeren 1978. Utover høsten 1978 gikk detaljomssetningsvolumet kraftig ned, men nedgangen ble etter hvert avdempet gjennom 1979. Etter OECD's desember rapport var det avtagende vekst i det private konsumet gjennom 1979 med en stigning på 7,2 og 3 1/4 prosent sesongkorrigert årlig rate fra henholdsvis 2. halvår 1978 til 1. halvår 1979 og fra 1. til 2. halvår 1979. Det private konsumet gikk alt i alt opp med 6 prosent fra 1978 til 1979.

Den sterke veksten i det private konsumet må ses i sammenheng med at prisstigningen var svært lav gjennom hele 1979. Fram til oktober lå den månedlige konsumprisindeksen fra 2,7 til 4,3 prosent over nivået ett år tidligere. Utover senhøsten tiltok imidlertid veksten i konsumprisindeksen noe, og prisstigningen målt med denne indikatoren var i desember 5,8 prosent. Prisstigningen målt med produsentprisindeksen hadde da vært markert tiltagende siden januar 1979. Gjennomsnittlig månedslønn i industrien tiltok noe gjennom 1979 og var i oktober 7 prosent høyere enn ett år tidligere.

Forverring i bytteforholdet samt sterkere volumvekst i import enn eksport fra 1978 til 1979 førte til en kraftig forverring av driftsregnskapet som for 1979 viste et underskott på 8,6 milliarder dollar mot et overskott på 16,5 milliarder dollar i 1978. Mot slutten av fjoråret var det fortsatt vekst i vareeksporten, mens volumet i vareimporten endret seg lite.

TABELLVEDLEGG FOR UTLANDET

Tabell 1. Storbritannia, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1975=100	Ordretilg. 1) Sesongkorr. 1975=100	Detaljoms.- volum Sesongkorr. 1971=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 15/1-74 = 100
1 9 7 8					
Februar	102,0	96	106,7	1 409	190,6
Mars	102,5	96	107,2	1 400	191,8
April	105,2	92	106,9	1 403	194,6
Mai	103,5	101	108,2	1 385	195,7
Juni	104,9	93	108,6	1 378	197,2
Juli	104,9	102	111,0	1 370	198,1
August	105,3	96	111,7	1 373	199,4
September	104,5	98	109,6	1 360	200,2
Oktober	102,7	97	110,2	1 350	201,1
November	103,0	133	110,5	1 332	202,5
Desember	104,2	109	113,8	1 320	204,2
1 9 7 9					
Januar	93,6	90	109,4	1 342	207,2
Februar	104,8	97	110,3	1 367	208,9
Mars	107,8	91	110,6	1 362	210,6
April	106,5	100	115,2	1 327	214,2
Mai	106,7	104	113,4	1 306	215,9
Juni	109,8	102	120,2	1 279	219,6
Juli	107,6	108	108,6	1 279	229,1
August	101,6	98	111,4	1 265	230,9
September	100,0	97	109,8	1 264	233,2
Oktober	103,3	95	111,3	1 282	235,6
November	104,7		113,6	1 282	237,7
Desember			112,4	1 295	239,4
1 9 8 0					
Januar				1 339	

1) Volumet av tilgangen på nye ordrer til verkstedindustrien fra innenlandske kunder.

Tabell 2. Vest-Tyskland, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1970=100	Ordretilg. 1) Sesongkorr. 1970=100	Detaljoms.- volum Sesongkorr. 1970=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1970=100
1 9 7 8					
Januar	118	109,5	124	988	148,4
Februar	114	104,1	124	1 011	149,2
Mars	113	102,1	124	1 025	149,7
April	115	111,1	123	1 004	150,1
Mai	113	109,7	121	1 012	150,5
Juni	116	112,4	125	994	150,8
Juli	118	110,1	124	991	150,8
August	117	108,4	126	991	150,4
September	119	113,7	126	981	150,0
Oktober	119	112,6	126	974	150,0
November	119	112,8	125	952	150,5
Desember	119	111,9	126	942	151,1
1 9 7 9					
Januar	117	114,2	127	956	152,7
Februar	118	118,5	126	934	153,6
Mars	121	115,1	128	896	154,6
April	121	116,8	128	884	155,4
Mai	123	121,1	128	862	156,0
Juni	124	115,9	128	865	156,7
Juli	128	114,5	124	861	157,7
August	123	112,8	127	852	157,8
September	124	112,2	125	836	158,0
Oktober	125	118,9	125	823	158,5
November	126	116,1		821	159,1
Desember				811	159,3

1) Volumet av tilgangen på nye ordrer til investeringsvareindustrien fra innenlandske kunder.

Tabell 3. Frankrike, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1970=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1970=100
1 9 7 8			
Januar	126	1 040	190,3
Februar	125	1 057	191,7
Mars	128	1 086	193,4
April	132	1 105	195,5
Mai	129	1 135	197,4
Juni	126	1 176	198,9
Juli	128	1 245	201,3
August	128	1 251	202,5
September	129	1 226	203,8
Oktober	129	1 219	205,7
November	131	1 215	206,8
Desember	132	1 238	207,8
1 9 7 9			
Januar	130	1 256	209,7
Februar	130	1 285	211,1
Mars	132	1 313	213,0
April	129	1 339	215,1
Mai	133	1 376	217,4
Juni	132	1 393	219,2
Juli	138	1 404	222,1
August	138	1 406	224,4
September	136	1 355	226,3
Oktober	132	1 340	229,0
November	134	1 345	230,5
Desember			232,3

Tabell 4. Italia, konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1975=100	Detaljoms.- volum Ukorrigert 1975=100	Arbeidsløshet Ukorrigert 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1975=100
1 9 7 8				
Januar	113,2	96,1	1 520	148,2
Februar	115,1	92,5		149,7
Mars	115,0	111,1		151,3
April	113,0	104,3	1 455	152,9
Mai	113,3	109,8		154,6
Juni	114,5	113,0		155,9
Juli	113,8	105,7	1 658	157,0
August	113,2	93,7		157,7
September	115,2	118,2		159,9
Oktober	121,6	119,7	1 651	161,6
November	121,9	116,6		163,0
Desember	119,7	171,5		164,2
1 9 7 9				
Januar	120,3	105,1	1 632	167,4
Februar	126,0	103,1		169,9
Mars	122,8	125,9		172,0
April	123,4	117,9	1 580	174,8
Mai	119,5	121,9		177,1
Juni	114,2	122,5		178,8
Juli	118,0	112,4	1 880	180,5
August	117,9			182,2
September	125,4			186,7
Oktober	130,1		1 701	191,1
November	130,2			193,5
Desember				196,6

Tabell 5. S v e r i g e , konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1968=100	Ordretilg. 1) Ukorrigert 1970=100	Detaljoms.- volum Sesongkorr. 1. kv. 1973=100	Arbeidsløshet Ukorrigert 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1949=100
1 9 7 8					
Januar	123	167		110	456
Februar	121	176	123,2	92	461
Mars	121	196		96	462
April	122	195		89	465
Mai	120	297	121,4	77	467
Juni	118	221		91	468
Juli	120	84		97	470
August	122	216	122,4	113	469
September	124	229		108	473
Oktober	124	225		89	475
November	125	224	126,2	78	477
Desember	126	218		86	480
1 9 7 9					
Januar	127	210		117	483
Februar	128	205	127,5	94	487
Mars	129	251		88	489
April	128	238		86	492
Mai	132	231	126,2	72	495
Juni	132	313		97	497
Juli	132	146		86	501
August	133	265	123,5	102	508
September	136	267		89	510
Oktober	132	288		78	515
November	135	267		76	522
Desember				74	527

1) Verdi av tilgang på nye ordrer til verkstedindustrien ekskl. skipsverft fra innenlandske kunder.

Tabell 6. S a m b a n d s s t a t e n e , konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1967=100	Ordretilg. 1) Sesongkorr. Mrd. dollar	Detaljoms.- volum ²⁾ Sesongkorr. Mrd. dollar	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1967=100
1 9 7 8					
Januar	138,7	16,51	32,1	6 292	187,2
Februar	139,4	17,88	33,4	6 092	188,4
Mars	141,4	17,51	33,8	6 153	189,8
April	143,5	17,41	34,0	6 063	191,5
Mai	144,3	18,12	33,9	6 156	193,3
Juni	145,5	18,16	33,8	5 864	195,3
Juli	147,7	17,45	33,7	6 176	196,7
August	148,6	18,36	34,0	5 940	197,8
September	149,6	19,84	34,2	5 964	199,3
Oktober	150,7	21,03	34,3	5 836	200,9
November	151,6	20,75	34,8	5 877	202,0
Desember	152,9	19,13	34,9	6 012	202,9
1 9 7 9					
Januar	152,5	21,41	34,6	5 883	204,7
Februar	153,3	22,87	34,3	5 881	207,1
Mars	154,5	23,98	34,4	5 871	209,1
April	151,6	20,77	33,8	5 937	211,5
Mai	153,8	20,97	33,6	5 929	214,1
Juni	153,9	21,75	33,1	5 774	216,6
Juli	154,1	20,23	33,1	5 848	218,9
August	152,4	20,74	33,8	6 149	221,1
September	153,5	21,82	34,4	5 985	223,4
Oktober	153,2	20,78	33,5	6 182	225,6
November	152,6	20,89	33,8	6 039	227,5
Desember	153,1				230,6

1) Verdi av tilgang på nye ordrer til investeringsvareindustrien.

2) 1967-priser.

Tabell 7. J a p a n , konjunkturindikatorer

	Industriprod. Sesongkorr. 1975=100	Ordretilig. ¹⁾ Sesongkorr. Mrd.yen	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert. 1975=100
1 9 7 8				
Januar	119,1	566	1 141	120,0
Februar	119,2	577	1 176	120,6
Mars	121,7	580	1 200	121,7
April	121,8	570	1 212	123,0
Mai	121,9	562	1 254	123,8
Juni	122,1	606	1 288	123,2
Juli	122,1	689	1 265	123,7
August	123,5	647	1 282	123,9
September	124,6	629	1 317	125,3
Oktober	125,2	584	1 275	125,6
November	125,6	659	1 280	124,3
Desember	127,1	641	1 200	124,2
1 9 7 9				
Januar	127,2	602	1 152	124,3
Februar	128,9	613	1 049	124,0
Mars	128,6	763	1 152	125,0
April	129,6	752	1 224	126,6
Mai	132,2	687	1 130	127,8
Juni	132,4	621	1 133	127,9
Juli	133,6	601	1 273	129,0
August	134,9	579	1 250	127,8
September	133,1	727	1 138	129,3
Oktober	136,7	731	1 212	130,9
November	138,1		1 220	130,5
Desember				131,4

1) Verdi av tilgangen på nye ordrer til maskinindustrien fra innenlandske kunder.

Tabell 8. B r u t t o n a s j o n a l p r o d u k t i u t v a l g t e l a n d

Prosentvis volumendring fra foregående år

	1974	1975	1976	1977	1978	1979 anslag	1980 prognose
Danmark	-1	- 1/2	7	2	1	2 1/2	3/4
Frankrike	3	0	5	3	3 1/4	3	2
Italia	4	-3 1/2	5 1/2	1 3/4	2 1/2	4	2
Japan	-1	2 1/2	6	5 1/2	5 1/2	6	4 3/4
Norge	5 1/4	4 1/4	5 3/4	4	3 1/2	2 3/4	4 1/4
Sambandsstatene	-1 1/4	-1	5 1/2	4 3/4	4 1/2	2	-11)
Storbritannia	-1 1/2	-1	3 3/4	1 1/4	3 1/4	1/2	-21)
Sverige	4 1/4	3/4	1 1/4	-2 3/4	3	4	3,61)
Vest-Tyskland	1/2	-2	5 1/2	2 3/4	3 1/2	4 1/4	2,51)

K i l l e : OECD.

1) Seneste anslag fra myndighetene i landet.

Tabell 9. Storbritannia - Makroøkonomiske hovedtall

	Milli- arder pund i 1978	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1978	1979 ¹⁾	1980 ¹⁾	2.halvår 1978	1.halvår 1979	2.halvår 1979 ¹⁾	1.halvår 1980 ¹⁾
Privat konsum	96,1	5,4	4	1/4	5,0	6,7	-2 1/2	1/2
Offentlig konsum	32,7	1,5	1/4	-1 1/4	2,3	-0,3	- 1/2	-1 1/2
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	29,2	1,5	-2 3/4	-5 1/4	-5,0	-2,0	-2	-5
Offentlige investeringer ⁴⁾	9,3	-10,4	-4 3/4	-4	-8,8	-1,1	-7 3/4	-2 1/2
Private investeringer i boliger	3,1	11,6	-18 1/4	-6 1/2	-16,3	-29,5	6 1/2	-17 1/4
Private investeringer utenom boliger	16,9	8,1	1 1/2	-5 3/4	-0,1	3,2	0	-4 1/2
Lagerinvesteringer ²⁾	1,5	-0,1	0	-1 1/4	-0,4	1,1	-1 3/4	-1 1/4
Eksportoverskott ²⁾	2,1	-0,5	-2 1/2	1	1,1	-6,8	2 1/4	1/2
Vareeksport	-	4,5	3	5 1/4	7,9	-5,2	16 1/4	2
Vareimport	-	7,6	9 3/4	1/2	2,3	16,1	5 1/2	-1 1/2
Bruttonasjonalprodukt	161,6	3,3	1/2	-2	3,5	0,3	-2 1/4	-2 3/4
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		1978	-5350	550				

1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) Inklusive investeringer i nasjonaliserte industrier og offentlige foretak.

Tabell 10. Vest-Tyskland - Makroøkonomiske hovedtall

	Milli- arder D.M. i 1978	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1978	1979 ¹⁾	1980 ¹⁾	2.halvår 1978	1.halvår 1979	2.halvår 1979 ¹⁾	1.halvår 1980 ¹⁾
Privat konsum	707,9	3,4	3 1/2	1 3/4	1,9	4,5	3 1/2	1 1/4
Offentlig konsum	256,8	3,6	3 1/4	2 3/4	0,8	5,5	1 1/2	3 1/4
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	276,5	6,2	7	5 1/4	10,3	2,6	13 1/4	3
Offentlige investeringer ⁴⁾	45,8	7,8	1	- 3/4	4,8	-3,8	7 3/4	-3 3/4
Private investeringer i boliger	77,3	3,9	5 1/2	5	8,6	-3,4	21	1
Private investeringer utenom boliger	153,3	6,8	9 1/2	7	12,8	7,5	11 1/2	6
Lagerinvesteringer ²⁾	9,3	-0,2	3/4	- 3/4	2,6	1,1	-1 1/2	- 1/2
Eksportoverskott ²⁾	37,0	-0,2	- 3/4	1/4	-1,1	-1,2	1/2	1/4
Vareeksport	-	4,5	7 3/4	5	7,2	8,4	7	4
Vareimport	-	7,9	9	4 1/4	8,7	10,5	6 1/4	3 1/2
Bruttonasjonalprodukt	1287,5	3,5	4 1/4	2 1/4	5,0	3,9	4	1 3/4
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		8754	-1050	-5100				

1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) Eksklusive investeringer i nasjonaliserte industrier og offentlige foretak.

Tabell 11. Frankrike - Makroøkonomiske hovedtall

	Milli- arder franc i 1978	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1978	1979 ¹⁾	1980 ¹⁾	2.halvår 1978	1.halvår 1979	2.halvår 1979 ¹⁾	1.halvår 1980 ¹⁾
Privat konsum	1307,3	4,0	3	2	3,6	3,1	2 1/2	1 3/4
Offentlig konsum	327,3	3,7	3	2 1/4	4,0	2,7	2 1/2	2 1/4
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	457,5	0,7	1 3/4	1 1/2	2,5	1,6	1 1/2	1 1/2
Offentlige investeringer ⁴⁾	117,9	4,8	5 1/2	5 1/4	4,8	5,7	5 3/4	5
Private investeringer i boliger	147,5	-0,9	-1	0	-0,2	-1,5	-1	0
Private investeringer utenom boliger	192,2	-0,4	1 3/4	1/2	3,1	1,5	1	1/4
Lagerinvesteringer ²⁾	23,4	-0,2	1/2	- 1/4	-0,1	0,9	1/4	- 1/2
Eksportoverskott ²⁾	12,6	0,3	- 1/4	1/2	-0,4	-0,7	1/2	1/2
Vareeksport	-	6,6	7 1/2	4 1/2	9,2	6,7	8	3 1/2
Vareimport	-	6,1	10 1/4	3 1/4	13,9	10,6	6 1/2	2
Bruttonasjonalprodukt	2128,2	3,3	3	2	2,8	3,0	3	1 3/4
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		3944	1400	-1500				

1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) Inklusive investeringer i offentlige foretak, eksklusive boliger.

Tabell 12. Italia - Makroøkonomiske hovedtall

	1 000 milli- arder lire i 1978	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1978	1979 ¹⁾	1980 ¹⁾	2.halvår 1978	1.halvår 1979	2.halvår 1979 ¹⁾	1.halvår 1980 ¹⁾
Privat konsum	135,3	2,6	4	2	3,6	4,8	3	2
Offentlig konsum	36,3	3,5	2 1/2	2 1/2	3,9	1,9	2 1/2	2 1/2
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	41,4	-0,4	3 3/4	2	5,5	3,7	2 1/4	2
Offentlige investeringer ⁴⁾	11,4	-6,2	-3 1/2	-1 1/4	-	-	-	-
Private investeringer i boliger	9,6	2,0	1 1/2	3/4	2,9	1,4	0	1/2
Private investeringer utenom boliger	20,4	1,9	9	4	-	-	-	-
Lagerinvesteringer ²⁾	1,9	-0,6	3/4	- 1/2	1,6	0,6	1/2	- 1/2
Eksportoverskott ²⁾	5,8	1,1	- 1/4	1/2	-0,7	-0,2	1/4	1/4
Vareeksport	-	11,0	7 1/2	4 1/4	11,8	5,7	6 1/2	3 1/4
Vareimport	-	8,7	11	3 1/2	22,3	8,4	6 1/2	3
Bruttonasjonalprodukt	220,7	2,6	4	2	4,6	4,2	3 1/4	1 3/4
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		6364	6300	5500				

1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) Inklusive investeringer i nasjonaliserte industrier og offentlige foretak.

- Tall ikke oppgitt.

Tabell 13. S v e r i g e - Makroøkonomiske hovedtall

	Milli- arder sv.kr i 1978	Prosentvis volumendring fra foregående år		
		1978	1979 ¹⁾	1980 ⁴⁾
Privat konsum	206,8	-0,9	2 1/2	1,5
Offentlig konsum	115,2	3,9	4 3/4	2,7
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	77,2	-4,2	6	4,7
Lagerinvesteringer ²⁾	-6,7	-1,3	1 3/4	1,1
Eksportoverskott ²⁾	1,9	4,4	-1 1/2	0,2
Vareeksport	-	6	6 1/2	3,5
Vareimport	-	-7	15 1/2	4,3
Bruttonasjonalprodukt	394,5	2,8	4	3,6
Driftsregnskap ³⁾⁴⁾ (Millioner svenske kroner)		1400	-8562	-12200

1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) Økonomidepartementet og Konjunkturinstituttet.

Tabell 14. S a m b a n d s s t a t e n e - Makroøkonomiske hovedtall

	Milli- arder dollar i 1978	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1978	1979 ¹⁾	1980 ¹⁾	2.halvår 1978	1.halvår 1979	2.halvår 1979 ¹⁾	1.halvår 1980 ¹⁾
Privat konsum	1350,8	4,5	2 1/4	- 3/4	5,5	1,2	3/4	-2 1/4
Offentlige kjøp av varer og tjenester	435,6	1,8	0	1/2	3,2	-1,3	0	3/4
Private bruttoinvesteringer i fast realkapital	329,1	7,1	1 3/4	-5 1/2	7,0	0,6	-1	-8
Private investeringer i boliger	108,0	4,2	-6 1/4	-15 3/4	-0,2	-9,4	-6	-21 1/4
Private investeringer utenom boliger	221,1	8,4	5 1/4	-1 1/2	10,3	4,9	1	-2 3/4
Lagerinvesteringer ²⁾	22,3	0,1	- 1/4	- 1/2	-0,6	0,4	-1	- 3/4
Eksportoverskott ²⁾	-10,3	0,1	1/2	1/2	0,6	0,3	1	1/2
Vareeksport	-	10,7	14 1/2	6	19,6	9,6	20	2
Vareimport	-	7,1	2 1/2	-2 3/4	3,9	1,6	3 1/2	-6
Bruttonasjonalprodukt	2127,5	4,4	2	-1 1/4	5,2	1,3	1/4	-2 3/4
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		-13896	-2600	-3600				

1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

Tabell 15. J a p a n - Makroøkonomiske hovedtall

	1 000 milli- arder yen i 1978	Prosentvis volumendring fra foregående år			Prosentvis volumendring fra foregående halvår, sesongkorrigert årlig rate			
		1978	1979 ¹⁾	1980 ¹⁾	2.halvår 1978	1.halvår 1979	2.halvår 1979 ¹⁾	1.halvår 1980 ¹⁾
Privat konsum	118,6	4,9	6	3 1/4	6,3	7,2	3 1/4	3
Offentlig konsum	19,7	6,0	5	3 1/4	4,2	5,6	4 1/4	3
Bruttoinvesteringer i fast realkapital	62,9	10,9	10 1/4	4 1/2	13,9	9,7	7 3/4	4
Offentlige investeringer ⁴⁾	20,5	18,2	4 1/2	3 1/2	24,5	-4,5	5 1/2	4
Private investeringer i boliger	14,3	9,8	1/2	2	-3,8	0,8	5	1/2
Private investeringer utenom boliger	28,2	7,3	17 1/2	5 3/4	15,5	22,7	10	5
Lagerinvesteringer ²⁾	1,5	0	1/2	0	0,4	0,8	1/4	1/4
Ekspportoverskott ²⁾	3,6	-0,8	-1 1/2	1	-4,1	-1,5	1 1/4	1
Vareeksport	-	-1,1	-1 1/2	11 1/4	-5,9	-7,1	15	10
Vareimport	-	6,2	12	4	11,4	16,7	3 1/2	4 1/2
Bruttonasjonalprodukt	206,3	5,6	6	4 3/4	4,3	6,8	6 1/4	4 1/2
Driftsregnskap ³⁾ (Millioner dollar)		16534	-7500	-8750				

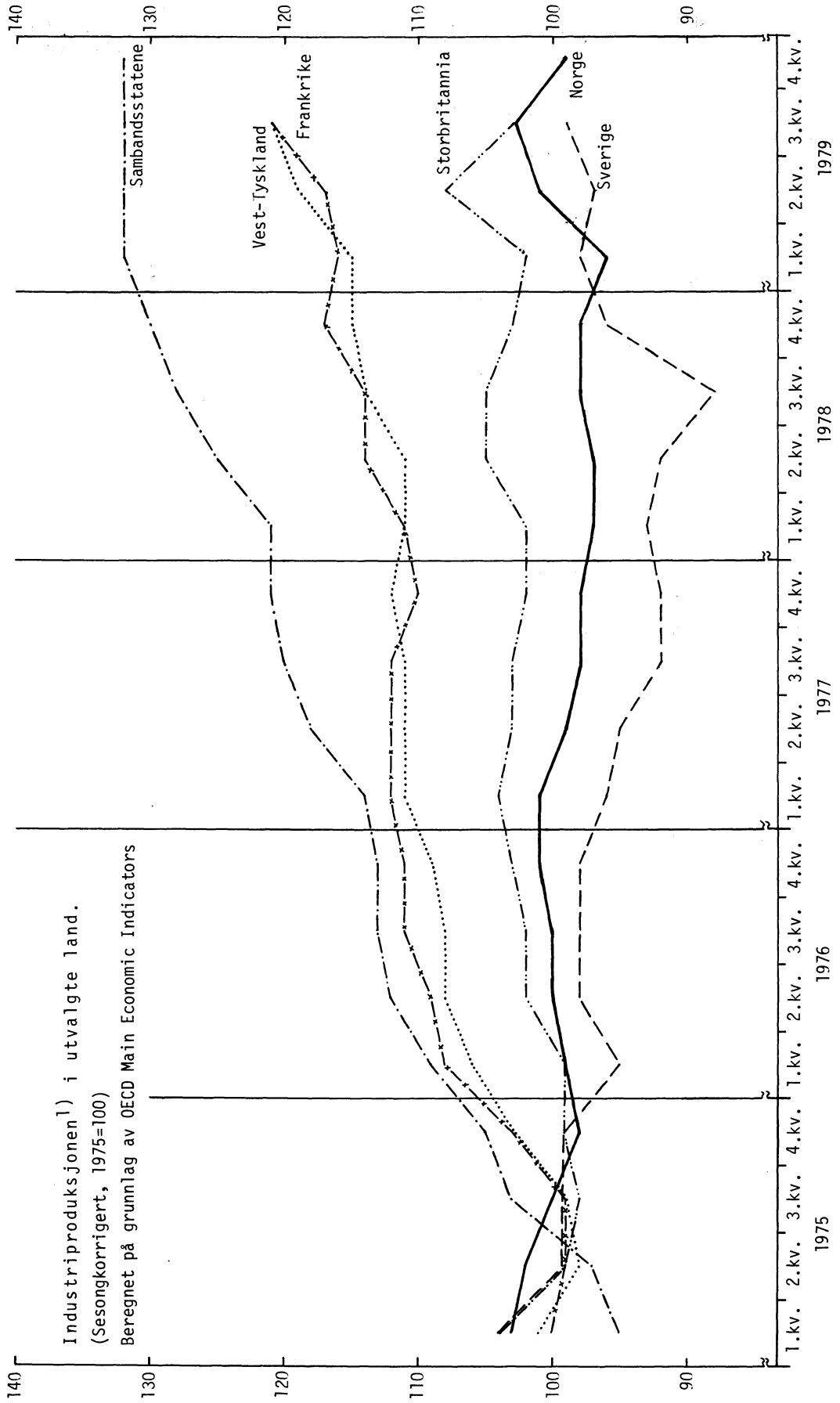
1) Anslag og prognose fra OECD.

2) Endringstall er angitt i prosent av bruttonasjonalproduktet i foregående periode.

3) Driftsregnskap i løpende priser.

4) Inklusive investeringer i nasjonaliserte industrier og offentlige foretak.

1) Omfatter ikke bergverksdrift og kraftforsyning.

I Norge har konjunkturtendensene blitt mer uklare siden den siste fullstendige konjunkturoversikten ble skrevet i november i fjor. Konjunktursvikten i utlandet har ført til nedgang i volumet av tradisjonell norsk vareeksport, og vekstimpulsene fra konsumetterspørselen er svært svake. På den annen side er den delen av den innenlandske investeringsetterspørselen som er rettet mot norsk produksjon i oppgang, og Byråets siste ordrestatistikk kan tyde på at oppgangen har blitt sterkere utover høsten og vinteren. Men hittil har oppsvinget i investeringsetterspørselen ikke slått ut i investeringsvareproduksjonen, og samlet industriproduksjon har siden i fjor sommer vist tendens til stagnasjon. Det virker likevel ikke sannsynlig at en konjunkturtopp i industriproduksjonen ble passert allerede i fjor sommer; erfaringsmessig tar det tid før et omslag oppover i investeringsetterspørselen slår ut i investeringsvareproduksjonen, og tendensen til svikt i industriproduksjonen kan derfor vise seg å være forbigående. Utover våren og sommeren må en dessuten kunne regne med at den innenlandske konsumetterspørselen vil bli stimulert av lønnsstigning. Virkningen av dette på konsumvareproduksjonen vil bl.a. avhenge av i hvilken grad den økte konsumetterspørselen vil bli rettet mot varer som ikke produseres i Norge, f.eks. biler. Om lønnsstigningen blir sterk, kan den ellers føre til at en stigende del av konsumetterspørselen blir rettet mot importvarer, fordi deler av norsk konsumvareindustri da vil kunne tape i priskonkurransen med utlandet. Alt i alt fortøner produksjonsutsiktene for de nærmeste månedene framover seg som svært usikre. - Prisstigningstakten er økende også i Norge, i første rekke som følge av den internasjonale oljeprisutviklingen. Denne vil kunne bidra til fortsatt reduksjon av driftsunderskottet på Norges betalingsbalanse, men vil på den annen side kunne minske mulighetene for produksjonsvekst i utlandet og dermed skape problemer for tradisjonelle norske eksportnæringer.

I n d u s t r i p r o d u k s j o n e n gikk betydelig opp i første halvår i fjor, men endret seg lite utover høsten. I november og desember lå den sesongkorrigerte produksjonsindeksen et par prosent lavere enn i de tre foregående måneder. Både den sterke oppgangen i første halvår i fjor og tendensen til stagnasjon i annet halvår kan til dels ha vært tilfeldig betinget.¹⁾ Som nevnt i septemberoversikten hang oppgangen i første halvår 1979 i stor grad sammen med ikke-konjunkturbestemte forhold, bl.a. bygging av oljeplattformer, unormale værforhold i første kvartal i fjor og et uvanlig høyt antall arbeidsdager i juli. Det forholdsvis lave desembertallet (se figur 1) henger sammen med et uvanlig høyt antall fridager i julen.

Ser vi på produksjonen etter anvendelse - dvs. til eksport, investeringer, konsum og vareinnsats (se figur 2) - viser det seg at konsumvareproduksjonen gikk sterkt ned gjennom de siste månedene av 1979. Nedgangen i investeringsvareproduksjonen var atskillig mindre, og eksportvareproduksjonen viste bare svak nedgang, når en ser bort fra det tilfeldig høye jultallet. Umiddelbart rimer dette dårlig med den klare forskyvningen av tyngdepunktet i etterspørselen i 1979 - fra utenlandsetterspørsel til innenlandsk etterspørsel. For eksportvarene må forklaringen trolig søkes i lagerutviklingen. Lagertallene for 3. kvartal tyder på at eksportvarelagrene da var i ferd med å passere et bunnpunkt. De negative virkningene på produksjonen av eksportvarer av svikten i vareeksporten ble derfor i siste del av 1979 trolig kompensert ved lagerbevegelser. For konsumvareproduksjonen kan de kraftige utslagene - både den sterke oppgangen i første halvår i fjor og den sterke nedgangen i annet halvår - gi mistanke om at utviklingen i stor grad har vært bestemt av mer tilfeldige faktorer; konsumetterspørselen (se senere) endret seg lite, bortsett fra i desember. For investeringsvareproduksjonen tar det - som nevnt i innledningsavsnittet - vanligvis atskillig tid før endringer i investeringsetterspørselen slår ut i investeringsvareproduksjonen.

1) Erfaringsmessig er den tilfeldige komponenten i industriproduksjonen så sterk at den sesongkorrigerte kurven må peke nedover i flere måneder før det er klart at omslaget kan kalles konjunkturbestemt. Et internasjonalt nyttet mål for styrkeforholdet mellom den konjunkturbestemte og den tilfeldige komponenten i en tidsserie er MCD ("Months of Cyclical Dominance"), som viser hvor mange måneder en serie i gjennomsnitt må følges før en kan forutsette at konjunkturkomponenten gjennomgående er sterkere enn den tilfeldige komponenten. Etter forsøksvise beregninger en kjenner til er MCD funnet å være så stor som 5 for samlet industriproduksjon, dvs. industriproduksjonen må ha pekt nedover i minst 5 måneder før en kan si at konjunkturkomponenten er sterkere enn den tilfeldige komponenten. Etter disse beregningene viser det seg at konjunkturkomponenten bare så vidt overstiger den tilfeldige komponenten i styrke etter 5 måneder (forholdstall 0,94); først etter seks måneder er konjunkturkomponenten klart dominerende (forholdstall 0,74). For eksportvareproduksjonen - som i høy grad gjenspeiler konjunkturbølgene ute - er MCD, ikke overraskende, funnet å være mindre (4) enn for samlet industriproduksjon, mens MCD for konsumvareproduksjonen - som i stor grad er påvirket av ikke-konjunkturbestemte faktorer, er funnet å være større (6).

A r b e i d s l ø s h e t e n passerte en topp omkring årsskiftet 1978/79, omtrent samtidig med at industriproduksjonen begynte å ta seg opp (se figur 3). Utover våren og sommeren 1979 var arbeidsløsheten - når en ser bort fra vanlige sesongsvingninger - i klar nedgang. Tendensen mot slutten av året og utover vinteren 1979/80 var mer uklar. - Tallet på registrerte arbeidsløse lå fram til høsten 1979 til dels betydelig høyere enn i de samme månedene ett år tidligere, men det hadde ved utgangen av september i fjor kommet ned på om lag samme nivå som i september 1978. Fra og med oktober har tallet på registrerte arbeidsløse ligget klart lavere enn ett år tidligere. Ved utgangen av januar var det registrert 27 000 helt arbeidsløse, som var 6 600 færre enn ett år tidligere. Arbeidsløsheten var 1,6 prosent i januar, mot 2,0 prosent samme måned i fjor. Tallet på ledige plasser viste oppgang mot slutten av 1979 når en ser bort fra sesongvariasjoner, etter å ha passert et bunnpunkt i fjor vår. Ved utgangen av januar hadde arbeidskontorene registrert 7 400 ledige plasser, mot 5 000 på samme tidspunkt i fjor.

Etter Statistisk Sentralbyrås siste arbeidskraftundersøkelse gikk tallet på arbeidssøkere uten arbeidsinntekt¹⁾ ned fra 35 000 i 4. kvartal 1978 til 30 000 i 4. kvartal 1979. Regnet som andel av samlet arbeidsstyrke utgjorde arbeidssøkere uten arbeidsinntekt 1,6 prosent i 4. kvartal 1979, mot 1,8 prosent ett år tidligere. - Etter arbeidskraftundersøkelsen gikk tallet på sysselsatte opp fra 1 868 000 i 4. kvartal 1978 til 1 895 000 i 4. kvartal 1979, eller med 1,4 prosent. Hele oppgangen gjaldt kvinnelig arbeidskraft; tallet på sysselsatte menn endret seg ikke nevneverdig. I industri og bygge- og anleggsvirksomhet gikk sysselsettingen ned, mens den viste til dels ganske sterk oppgang i flere tjenesteytende næringer, bl.a. undervisning og helsetjenester, og i jordbruk.

O r d r e s t a t i s t i k k e n viste høye tall også i 4. kvartal; tilgangen på nye ordrer til primær metallindustri og verkstedindustri sett under ett lå - regnet i verdi - 14 prosent over det uvanlige høye nivået i samme kvartal året før. Økningen gjenspeilte til dels en sterk stigning i tilgangen på nye ordrer til skipsverftene, men også de fleste andre industrigrupper viste markert stigning. På den annen side bidrog lavere ordretilgang til produksjon av oljerigger m.v. til at økningen i samlet innenlandsk ordretilgang i primær metallindustri og verkstedindustri sett under ett bare ble svak.

Hovedinntrykket av den siste ordrestatistikken er for utenlandsetterspørselen at tallene var overraskende høye; tilgangen på nye eksportordrer til metall- og verkstedindustrien sett under ett var - regnet i verdi - hele 32 prosent høyere i 4. kvartal 1979 enn i samme kvartal året før. Men dette høye tallet kan i stor grad være et resultat av store tilfeldige svingninger i ordretilgangen til elektroteknisk industri. Dessuten er verditalleene for ordretilgangen fra utlandet sterkt påvirket av den internasjonale prisstigningen.

For investeringsvareetterspørselen tyder ordrestatistikken for 4. kvartal på at oppgangen ble sterkere mot slutten av fjoråret. Delindeksen for den innenlandske ordretilgangen til verkstedindustrien utenom produksjon av transportmidler (hovedsakelig skip) og oljerigger m.v., som trolig er best egnet som indikator for den konjunkturbestemte innenlandske investeringsetterspørsel, økte med 17 prosent fra 4. kvartal 1978 til 4. kvartal i fjor, regnet i verdi. Sesongkorrigert passerte denne indeksen et bunnpunkt i første halvår i fjor og har senere vist oppgang. Særlig sterk var oppgangen i 4. kvartal, og ved utgangen av 1979 lå indeksen 23 prosent over siste bunnpunkt. Også her kan sterke tilfeldige utslag i ordretilgangen til elektroteknisk industri ha bidratt til den betydelige oppgangen i 4. kvartal.

For de deler av konsumetterspørselen som ordrestatistikken dekker peker den derimot stort sett mot stagnasjon.

Mer detaljerte oppgaver for de enkelte industrigrupper viser en stigning på hele 41 prosent for ordretilgangen til primær jern- og metallindustri fra 4. kvartal 1978 til 4. kvartal i fjor. Sterk prisstigning har bidratt betydelig til oppgangen. I maskinindustrien gikk derimot ordretilgangen ned med hele 51 prosent. Nedgangen må ses på bakgrunn av at ordretilgangen ett år tidligere var uvanlig

1) "Arbeidssøkere uten arbeidsinntekt" omfatter personer som ikke utførte - eller var midlertidig fraværende fra - inntektsgivende arbeid i undersøkelsesuken, men som ved å kontakte den offentlige arbeidsformidlingen, annonsere selv, svare på annonser o.l., forsøkte å skaffe seg inntektsgivende arbeid. Tallene for denne gruppen må ikke forveksles med Arbeidsdirektoratets tall for registrerte arbeidsløse.

høy som følge av bygging av Statfjord B-plattformen. For maskinindustrien ellers lå ordretilgangen høyt i 4. kvartal 1979. Særlig gjaldt dette ordretilgangen fra innenlandske kunder. For metallvareindustrien økte ordretilgangen betydelig (29 prosent). Oppgangen gjaldt både eksportordrer og innenlandsordrer. Også tilgangen av nye ordrer til elektroteknisk industri viste sterk oppgang (41 prosent). Særlig økte ordrene fra utenlandske kunder sterkt, men også innenlandsordrene gikk sterkt opp. For tekstilindustri og bekledningsindustri økte ordretilgangen bare svakt, selv regnet i verdi.

Verdien av de samlede ordreserver i primær metallindustri og verkstedindustri sett under ett viste sterk nedgang fra sommeren 1974 fram til slutten av 1976. Gjennom 1977 og første halvår 1978 var nedgangen svært moderat. Ett bunnpunkt ble passert ved utgangen av 3. kvartal 1978, og ordreserverne har siden vært i oppgang. Stigningen var moderat ut 3. kvartal i fjor, men ble betydelig sterkere i årets siste kvartal.

Ordrestatistikken for bygge- og anleggsvirksomheten viser at tilgangen på nye ordrer til byggevirksomheten lå betydelig høyere i 4. kvartal i fjor enn ett år tidligere - regnet i verdi - både for bygg og anlegg. - Ordreserverne har for anleggsvirksomheten gjennomgående vært i oppgang de tre siste årene, men stigningen var svak gjennom siste halvår i fjor. Fra 4. kvartal 1978 til 4. kvartal i fjor økte de likevel med hele 22 prosent, regnet i løpende priser. For byggevirksomheten viste ordreserverne bare små endringer fra våren 1977 og fram til 1. kvartal 1979, men i de tre følgende kvartaler økte de med 17 prosent.

K o n s u m e t t e r s p ø r s e l e n endret seg - etter oppgaver over detaljomsetningen å dømme - bare lite gjennom storparten av 1979, enda de disponible realinntektene var i nedgang. Men i desember viste den sesongkorrigerede indeksen for detaljomsetningsvolumet et uvanlig sterkt fall. For 4. kvartal under ett lå den likevel 1,3 prosent høyere enn i 3. kvartal. En nærmere analyse av de enkelte varegruppene tyder på at det særlig var salget av nærings- og nytelsesmidler og av biler som trakk det sesongkorrigerede totaltallet så sterkt ned i desember. Dette kan kanskje tyde på at publikum i første rekke lot inntektssvikten gjennom 1979 slå ut i julehandelen, etter å ha opprettholdt et høyere konsum enn inntektsutviklingen skulle tilsi tidligere på året. - Etter ukorrigerede oppgaver lå volumet av detaljomsetningen - som antatt i novemberoversikten - høyere i 4. kvartal 1979 enn i 4. kvartal 1978. Men økningen (1,7 prosent) var ikke så sterk som ventet. For hele 1979 under ett lå detaljomsetningsvolumet vel 1 prosent lavere enn året før. Nedgangen omfattet de fleste varegruppene, men var særlig sterk for møbler og innbo. I første del av 1980 - fram til lønnsoppgjøret - synes det rimelig å regne med fortsatt tendens til en viss svikt i det private konsumet; takten i prisstigningen ser ut til å øke. (Se ellers tabell 5 og figur 9.)

K o n s u m p r i s i n d e k s e n lå i januar 6,3 prosent høyere enn ett år tidligere. Hele 1,4 prosentpoeng av denne økningen falt på siste måned i perioden - fra desember til januar - og gjenspeiler i første rekke den sterke internasjonale prisstigningen på olje og oljeprodukter. Et nærmere studium av de enkelte varegruppene viser at stigningen fra januar til desember var svært sterk for gruppen bolig, lys og brensel (3,9 prosent) og for gruppen reiser og transport (2,5 prosent), der henholdsvis fyringsutgifter og bensinutgifter veier betydelig. For gruppen bolig, lys og brensel bidro også en sterk økning i strømprisene til stigningen. Fra januar i fjor til januar i år steg delindeksen for disse to gruppene med henholdsvis 7,4 prosent og 8,6 prosent.

Nye sesongkorrigerede tall for verdien av den tradisjonelle v a r e e k s p o r t e n , som nå foreligger, viser at eksportstigningen gjennom annet halvår i fjor var sterkere enn tidligere antatt. Men tendensen til svakere stigning utover sommeren og høsten i fjor - og særlig i månedene omkring siste årsskifte - er fortsatt helt klar. Kurven (figur 10) viser at stigningen i eksportverdien var særlig sterk høsten 1978 og første halvår 1979. Fra tremånedersperioden mai-juli i fjor til august-oktober steg eksportverdien med 4,7 prosent (vel 20 prosent regnet som årlig rate), mens den ikke endret seg nevneverdig fra august-oktober til november-januar (se tabell 6).

Bak avflatingen i kurven for eksportverdien ligger et omslag nedover i eksportvolumet; etter sesongkorrigerede oppgaver passerte kurven for volumet av vareeksporten (regnet uten skip, oljeplattform m.v., råolje og naturgass) en topp ved utgangen av 2. kvartal i fjor. Både gjennom 3. og 4. kvartal var eksportvolumet i nedgang, og det lå ved utgangen av fjoråret 7 prosent lavere enn et halvt

år tidligere (se figur 11). Etter foreløpige beregninger er QCD¹⁾ beregnet til 2 for eksportvolumet. Dette innebærer at det er sannsynlig at den toppen eksportvolumet passerte ved utgangen av 2. kvartal i fjor var konjunkturbestemt og ikke tilfeldig. I samme retning peker tendensen til konjunktursvikt i flere viktige norske eksportmarkeder. Tegnene til svikt ute kan ha ført til reduksjon av lagerinnkjøpene i utlandet av konjunkturfølsomme norske eksportvarer - kanskje til og med direkte nedgang i lagrene av slike varer. Dette pleier å være første fase i en konjunkturedgang i norsk tradisjonell vareeksport.

Det var således en svært sterk prisstigning på eksportvarer som var årsaken til at eksportverdien fortsatte å stige også gjennom annet halvår i fjor - selv om takten i verdiøkningen etter hvert ble svært moderat. En ukorrigert prisindeks som er beregnet for vareeksporten uten skip, oljeplattformer m.v., råolje og naturgass viser at eksportprisene bare endret seg lite gjennom 1978 (med 1,8 prosent fra 4. kvartal 1977 til 4. kvartal 1978). Fra 4. kvartal 1978 til 4. kvartal 1979 kom stigningen derimot opp i hele 21,4 prosent.

Fra 4. kvartal 1978 til 4. kvartal 1979 økte verdien av samlet vareeksport (medregnet skip, oljeplattformer m.v., råolje og naturgass) med hele 4,7 milliarder kroner, eller 32 prosent. Denne høye vekstraten henger i første rekke sammen med den sterke stigningen i eksportverdien for råolje, men også tradisjonell vareeksport økte betydelig (se tabellen nedenfor).

Verdien av vareeksporten i 4. kvartal

	1978 Milliarder kroner	1979 Milliarder kroner	Endring	
			Milliarder kroner	Prosent
Tradisjonell vareeksport ¹⁾	9,2	11,4	+2,2	+24
Eksport av råolje	2,2	4,8	+2,6	+119
Eksport av naturgass	1,7	2,2	+0,5	+30
Eksport av oljeplattformer m.v.	0,1	0,0	-0,1	-
Eksport av skip	1,2	1,0	-0,2	-15
<u>Vareeksport i alt .....</u>	<u>14,6</u>	<u>19,3</u>	<u>+4,7</u>	<u>+32</u>

1) Vareeksport utenom eksport av skip, oljeplattformer m.v., råolje og naturgass.

Stigningen i verdien av den tradisjonelle vareeksporten omfattet alle de viktigste varegruppene. Særlig sterkt økte eksporten av kjemikalier m.v., og stigningen var betydelig også for bl.a. ikke-jernholdige metaller og fisk og fiskevarer. For treforedlingsprodukter var derimot eksportøkningen svært moderat.

Verdien av vareimporten (utenom import av skip og oljeplattformer) har vært i sterk oppgang siden i fjor vår. Stigningstakten ble forbigående noe redusert i fjor sommer, men utover høsten, og særlig i månedene omkring siste årsskifte, ble importstigningen igjen svært sterk. Fra tremånedersperioden august-oktober til tremånedersperioden november-januar gikk den sesongkorrigerte importverdien opp med hele 12 prosent, etter en stigning på 3-4 prosent fra mai-juli til august-oktober. Den sterke prisstigningen på råolje og oljeprodukter bidrog betydelig til den sterke importstigningen i 1979.

Regnet i volum endret vareimporten seg lite gjennom 1978, men fra 1. til 2. kvartal i fjor steg den sesongkorrigerte volumindeksen²⁾ sterkt, med hele 7,4 prosent. Stigningen i det følgende kvartal var derimot forholdsvis svak (3,0 prosent), men den tok seg opp igjen i 4. kvartal (6,4 prosent).

Utviklingen av importprisindeksen (ukorrigert og regnet uten skip og oljeplattformer) viser at den internasjonale prisstigningen fortsatt bidrar betydelig til å drive importverdien oppover. Mens importprisindeksen økte med bare 0,4 prosent fra 4. kvartal 1978 til 1. kvartal 1979 og med 4,1 prosent fra 1. til 2. kvartal i fjor, var økningen fra 2. til 3. kvartal hele 5,8 prosent og fra 3. til 4. kvartal 2,1 prosent.

1) "Quarters of Cyclical Dominance". Begrepet er identisk med MCD (se fotnote side 17), bortsett fra at måleenheten er kvartaler og ikke måneder.

2) Regnet uten skip og oljeplattformer.

Utviklingen i importveriden fra 4. kvartal 1978 til samme tidsrom i fjor framgår av tabellen nedenfor:

Verdien av vareimporten i 4. kvartal

	1978 Milliarder kroner	1979 Milliarder kroner	Endring	
			Milliarder kroner	Prosent
Tradisjonell vareimport ¹⁾	14,7	19,7	+5,1	+35
Import av oljeplattformer m.v.	0,0	0,2	+0,2	-
Import av skip	1,0	0,6	-0,4	-41
Vareimport i alt	15,7	20,6	+4,9	+31

1) Vareimport utenom import av skip og oljeplattformer m.v.

Den ukorrigerede volumindeksen for vareimporten uten skip lå i 4. kvartal 18 prosent høyere enn ett år tidligere, mens prisindeksen steg med 13 prosent.

Mer detaljerte oppgaver over importverdien i 4. kvartal viser sterk stigning fra samme periode i fjor for bl.a. brenselstoffer og olje m.v., biler og malmer m.v. Stigningen i importverdien for gruppen brenselstoffer, smøreolje, elektrisk strøm m.v. svarte alene for hele 23 prosent av stigningen i samlet importverdi utenom skip og oljeplattformer.

TABELLVEDLEGG FOR NORGE

Tabell 1. Industriproduksjon. Endring i sesongkorrigert indeks fra foregående tremånedersperiode. Prosent

	1979			
	Jan.-mars	April-juni	Juli-sept.	Okt.-des.
Bergverksdrift ¹⁾ , industri og kraftforsyning	-1,3	4,0	3,9	-4,5
Bergverksdrift ¹⁾	-3,3	8,9	-4,3	-1,4
Industri	-1,9	5,0	2,1	-3,9
Kraftforsyning	1,4	-2,0	15,6	-7,7
Produksjon etter anvendelse:				
Eksport	1,6	4,7	2,2	-4,1
Konsum	-1,7	3,1	3,0	-3,3
Investering	-3,1	11,7	4,0	-6,0
Vareinnsats i bygg og anlegg	-7,1	11,1	1,8	-2,4
Vareinnsats ellers	-3,4	7,0	5,9	-2,9

1) Utenom utvinning av olje og naturgass.

Tabell 2. Industriproduksjon. Endring i ukorrigert indeks fra samme periode året før. Prosent

	Juli-sept.	Okt.-des.
Industri i alt	5,6	1,3
Næringsmidler, drikkevarer og tobakk	5,7	-0,2
Tekstilvarer, bekledningsvarer, lær og lærvarer	5,8	1,1
Trevarer	0,3	2,2
Treforedling	17,9	6,8
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	0,6	-2,2
Kjemiske produkter, mineralolje-, kull-, gummi- og plastprodukter	7,1	6,1
Mineralske produkter	8,8	2,3
Jern, stål og ferrolegeringer	23,0	2,8
Ikke-jernholdige metaller	8,5	5,7
Metallvarer	3,1	0,9
Maskiner	17,7	13,5
Elektriske apparater og materiell	-3,7	-4,0
Transportmidler	-6,5	-12,1
Tekniske og vitenskapelige instrumenter, foto- og optiske artikler	4,6	-2,9
Industriproduksjon ellers	-5,4	-5,6

Tabell 3. Registrert arbeidsløshet. 1 000 personer

	1978/79					1979/80				
	Sept.	Okt.	Nov.	Des.	Jan.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.	Jan.
I alt	19,6	21,9	24,5	30,4	33,6	20,0	19,9	21,2	24,9	27,0
Herav industri, kraftforsyning, bergverksdrift (inkl. oljeutv.) og bygge- og anleggsvirksomhet	6,0	7,2	9,3	14,2	15,3	5,8	5,9	6,8	9,6	..

Tabell 4. Arbeidsmarkedet. Endring i sesongkorrigerte tall fra foregående tremånedersperiode. Prosent

	1979/80			
	Feb.-april	Mai-juli	Aug.-okt.	Nov.-jan.
Arbeidsløshet	5,2	-13,1	-7,7	-3,9
Ledige plasser	-2,7	-0,2	6,7	17,4

Tabell 5. Detaljomsetning

	1979			
	Jan.-mars	April-juni	Juli-sept.	Okt.-des.
<u>Omsetningsvolum i alt, sesongkorrigerte tall</u>				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode ..	3,2	-0,8	-2,4	1,3
<u>Omsetningsverdi, ukorrigerte tall</u>				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere				
I alt	3,3	2,4	2,4	7,2
Av dette:				
Nærings- og nytelsesmidler	4,0	2,4	0,7	9,8
Møbler og innbo	-1,0	-7,9	-6,4	4,5
Bekledning og tekstilvarer	7,9	-0,1	1,7	4,4
Motorkjøretøyer og bensin	-0,1	7,5	10,1	9,6

 Tabell 6. Utenrikshandel¹⁾

	1979/80			
	Feb.-april	Mai-juli	Aug.-okt.	Nov.-jan.
<u>Eksportverdi</u>				
Sesongkorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode	8,6	6,6	4,7	0,1
Ukorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere	28,7	28,0	30,8	19,5
<u>Importverdi</u>				
Sesongkorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode	3,3	17,5	3,4	12,1
Ukorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere	2,2	26,4	26,4	38,1

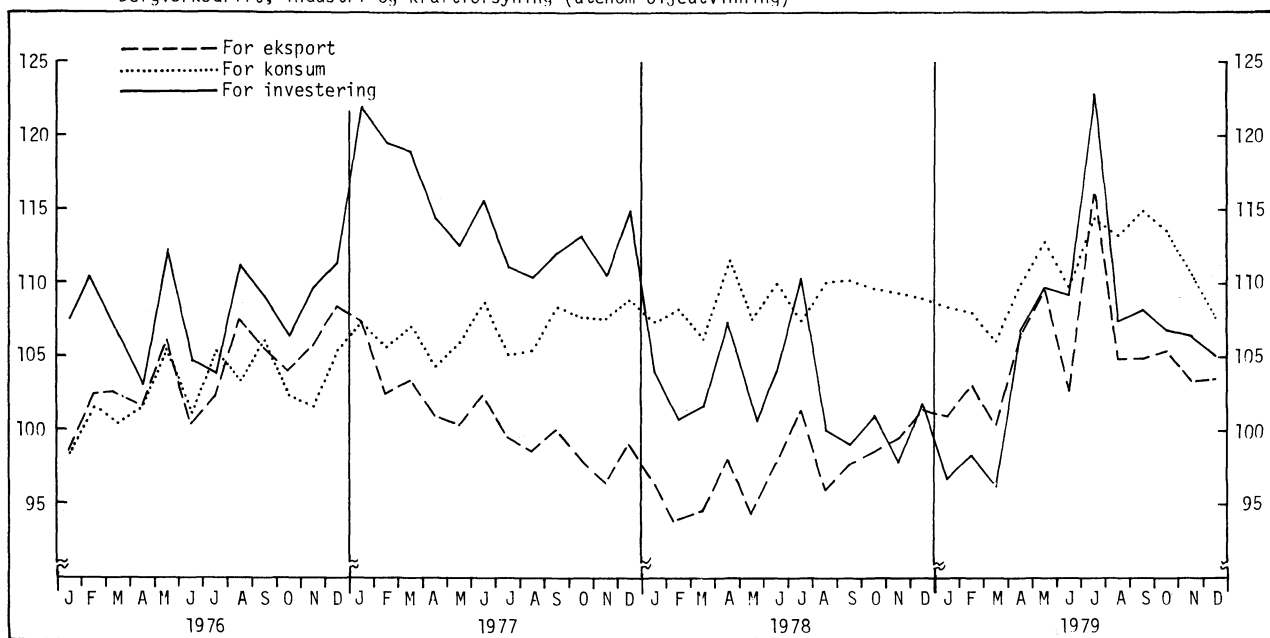
1) For eksporten regnet uten skip, oljeplattformer m.v., råolje og gass, for importen uten skip og oljeplattformer m.v.

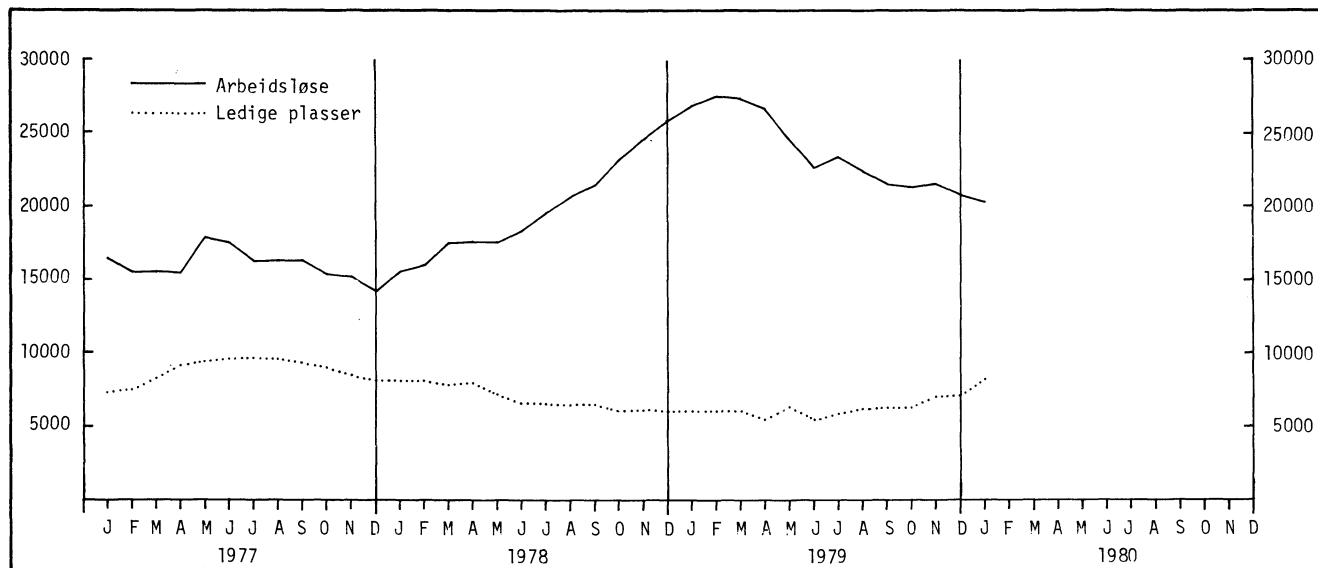
Figur 1. Sesongkorrigert produksjonsindeks for industrien (utenom oljeutvinning). 1975 = 100

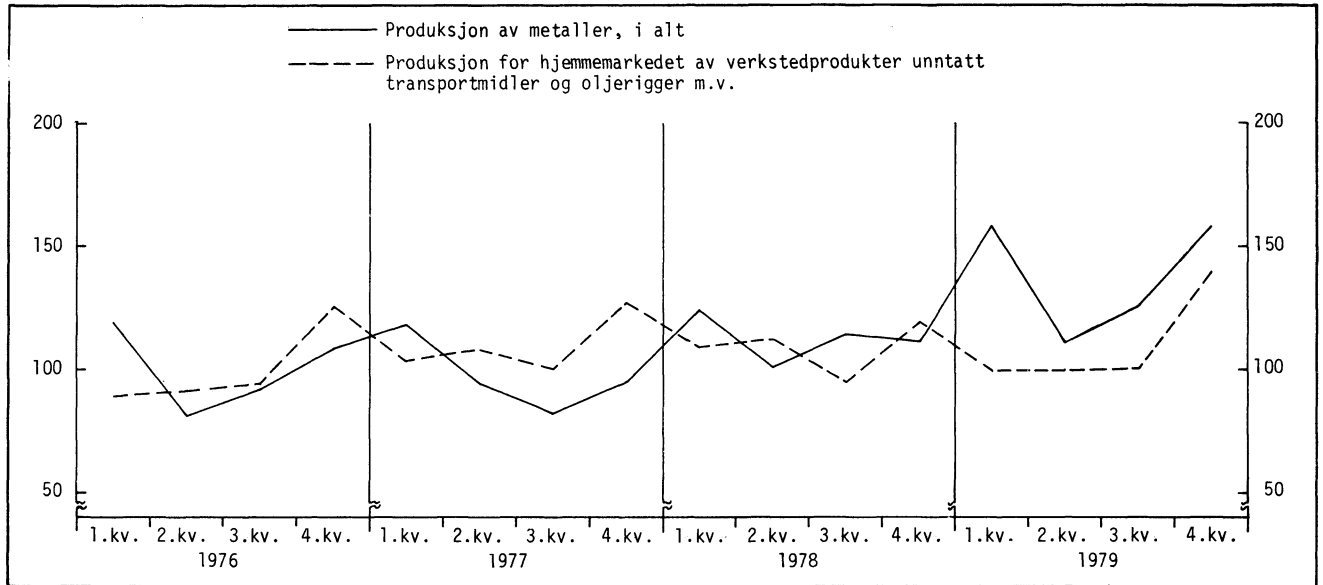
Figur 2. Sesongkorrigert indeks for produksjon etter anvendelse. 1975 = 100
Bergverksdrift, industri og kraftforsyning (utenom oljeutvinning)

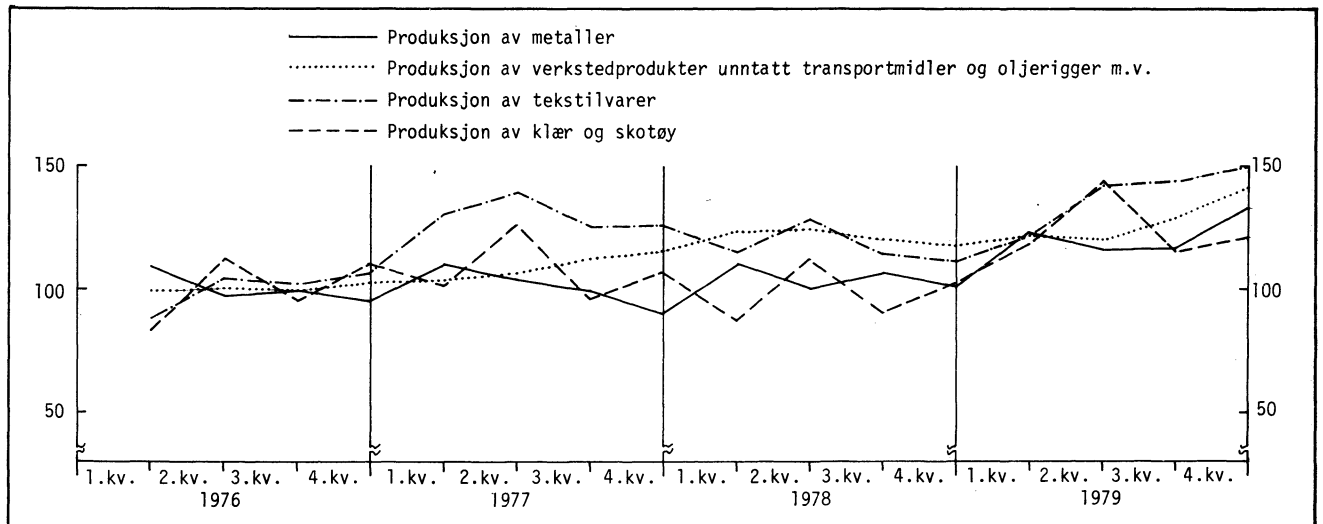
Figur 3. Arbeidsmarkedet
Sesongkorrigerte tall for registrerte arbeidsløse og ledige plasser

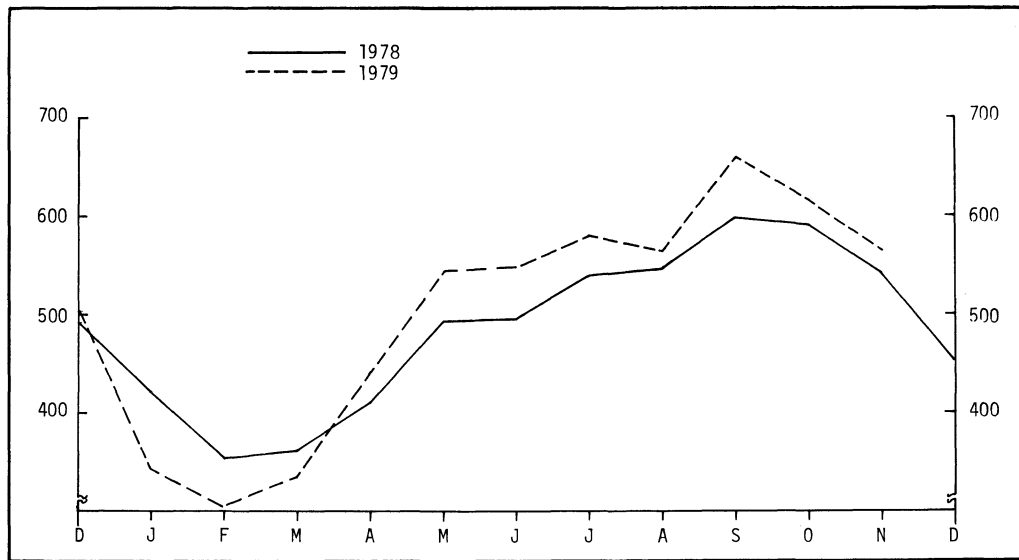
Figur 4. Verdi av ordretilgang. 1976 = 100

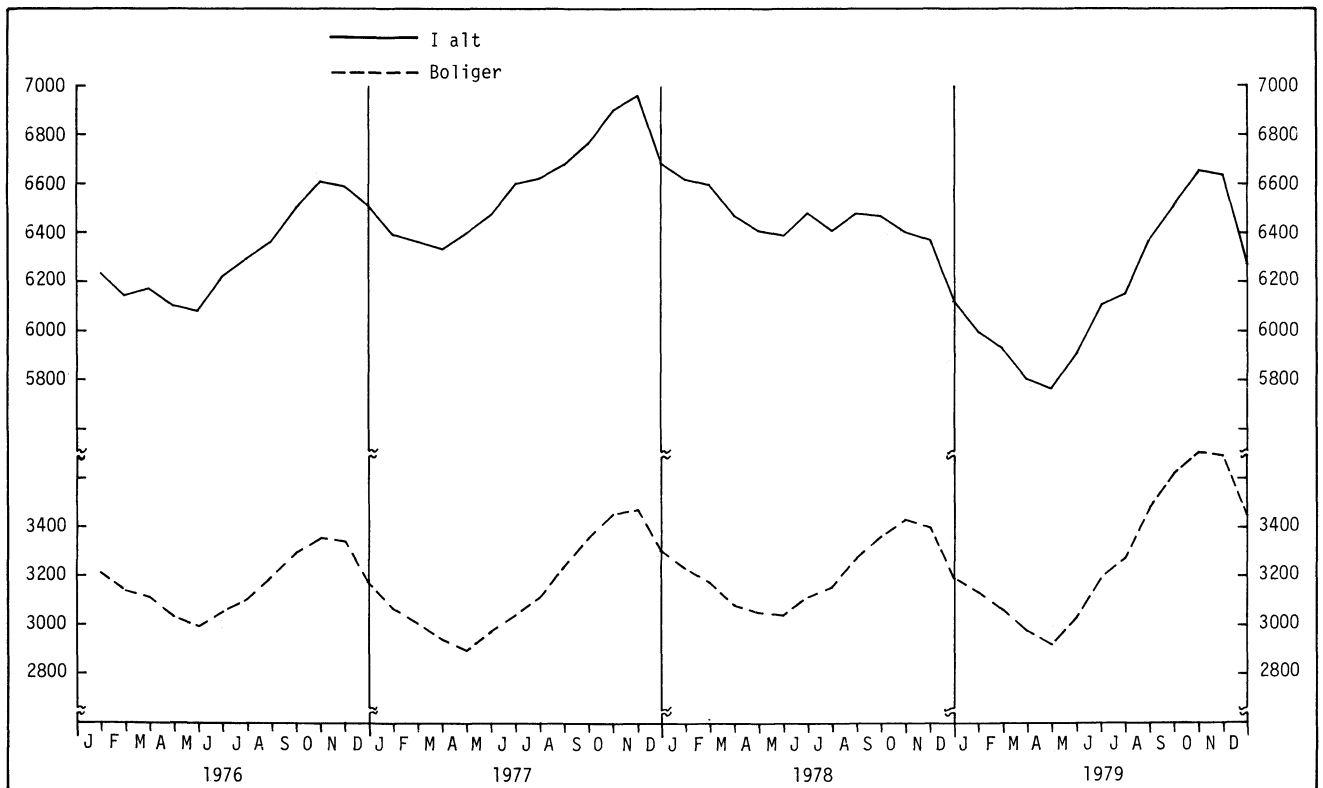
Figur 5. Verdi av ordreserve. 1976 = 100

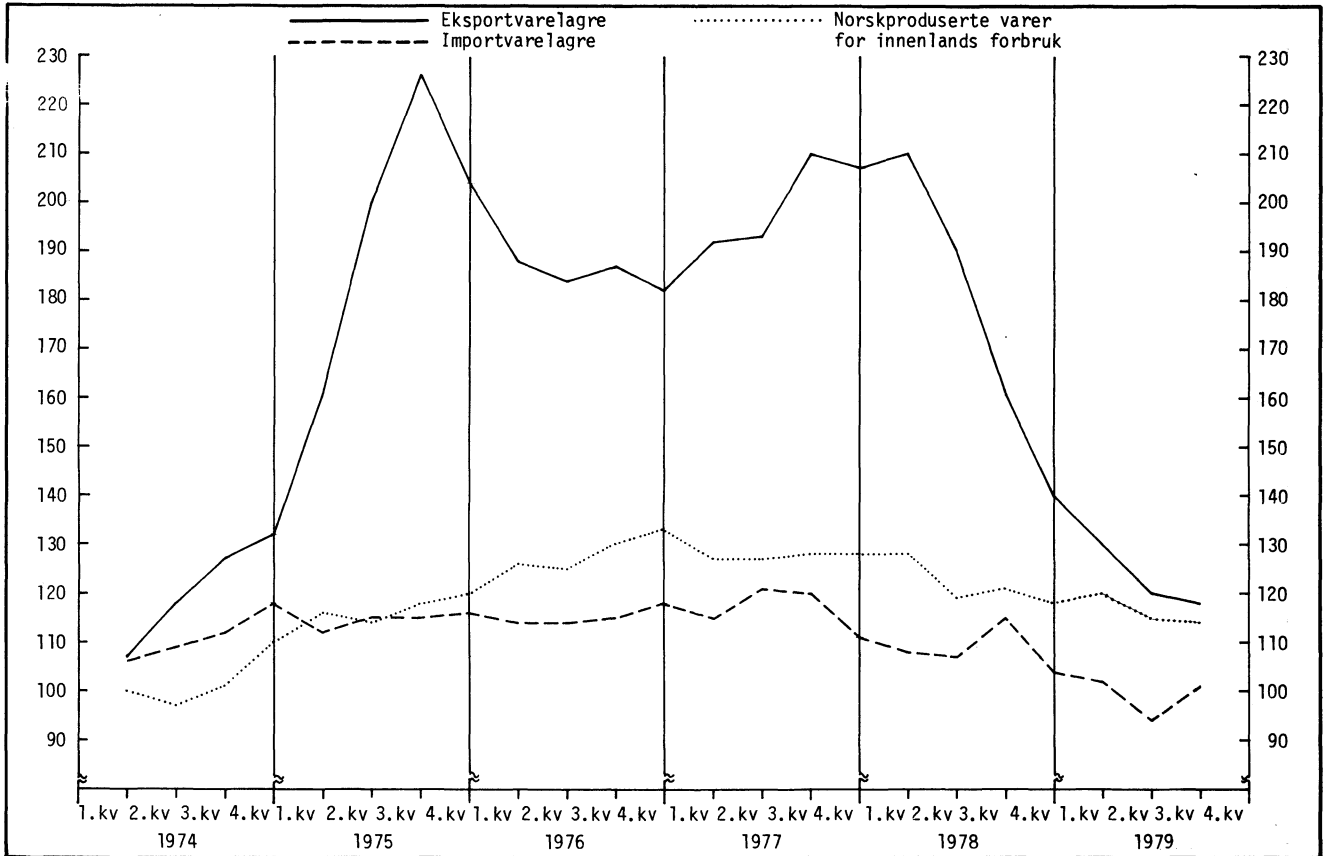
Figur 6. Bygg satt i gang. 1 000 m²
3 måneders bevegelig gjennomsnitt

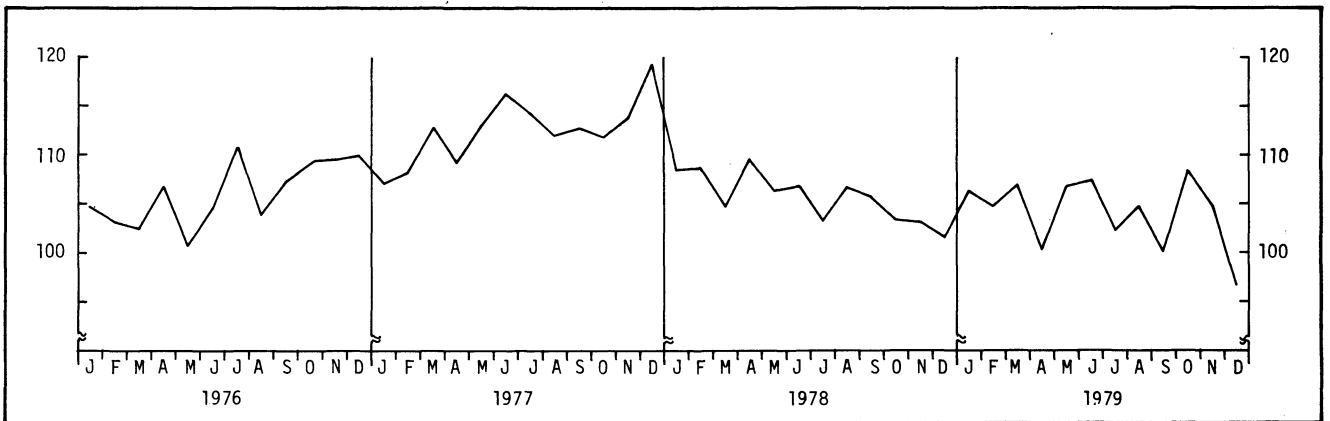
Figur 7. Bygg i arbeid. 1 000 m²

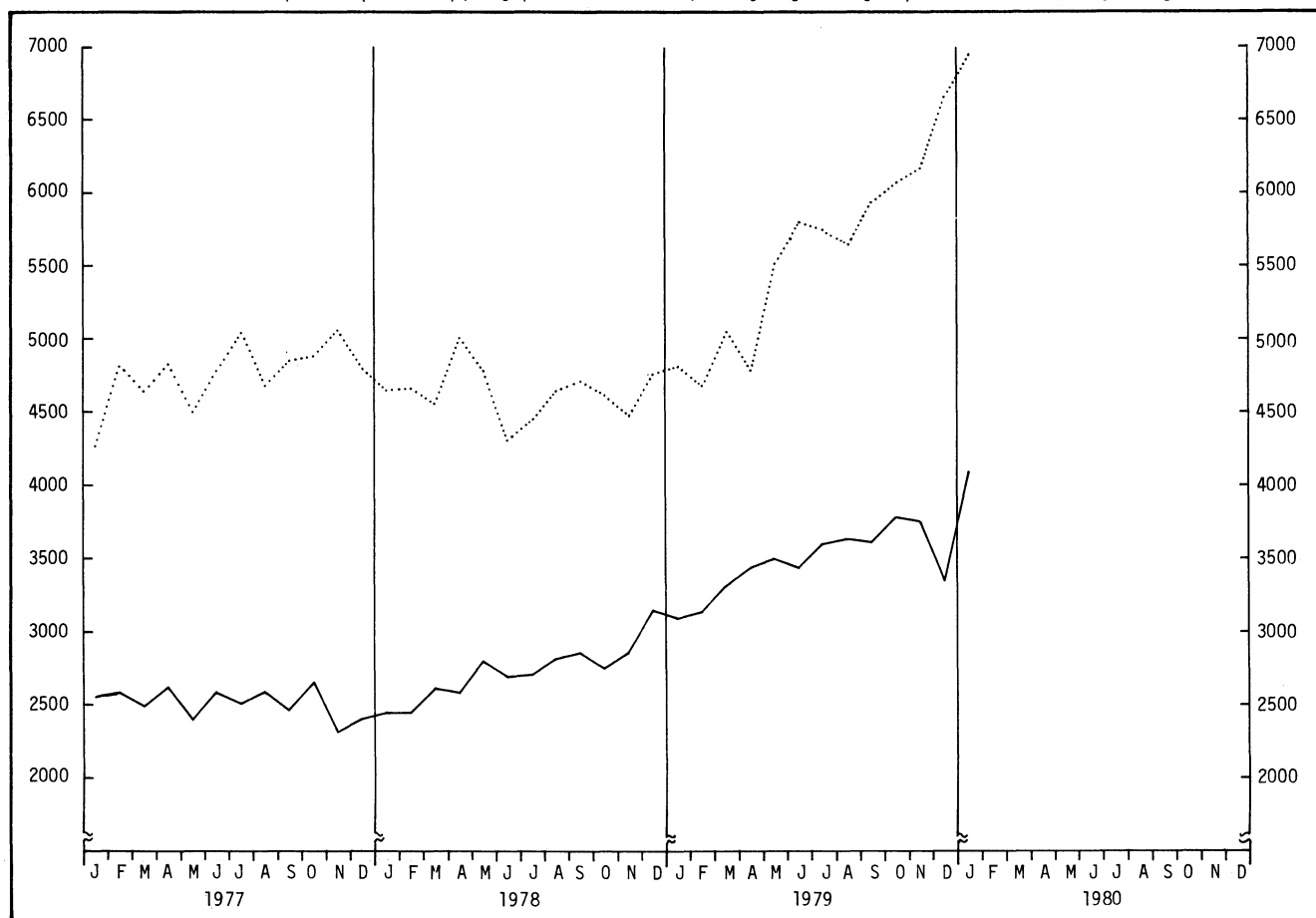
Figur 8. Lagervolum. 1970 = 100

Figur 9. Detaljomsetningsvolum.
 Sesongkorrigert. 1975 = 100

Figur 10. Verdi av vareimporten (uten skip og oljeplattformer m.v.). Mill.kr. Sesongkorrigert .....
 Verdi av vareeksporten (uten skip, oljeplattformer m.v., råolje og naturgass). Mill.kr. Sesongkorrigert _____

Figur 11. Volum av vareimporten (uten skip og oljeplattformer m.v.). Sesongkorrigert .....
 Volum av vareeksporten (uten skip, oljeplattformer m.v., råolje og naturgass). Sesongkorrigert _____
 1970 = 100

